Uniwersytet Rolniczy im. Hugona Kołłątaja w Krakowie

BIULETYN informacyjny

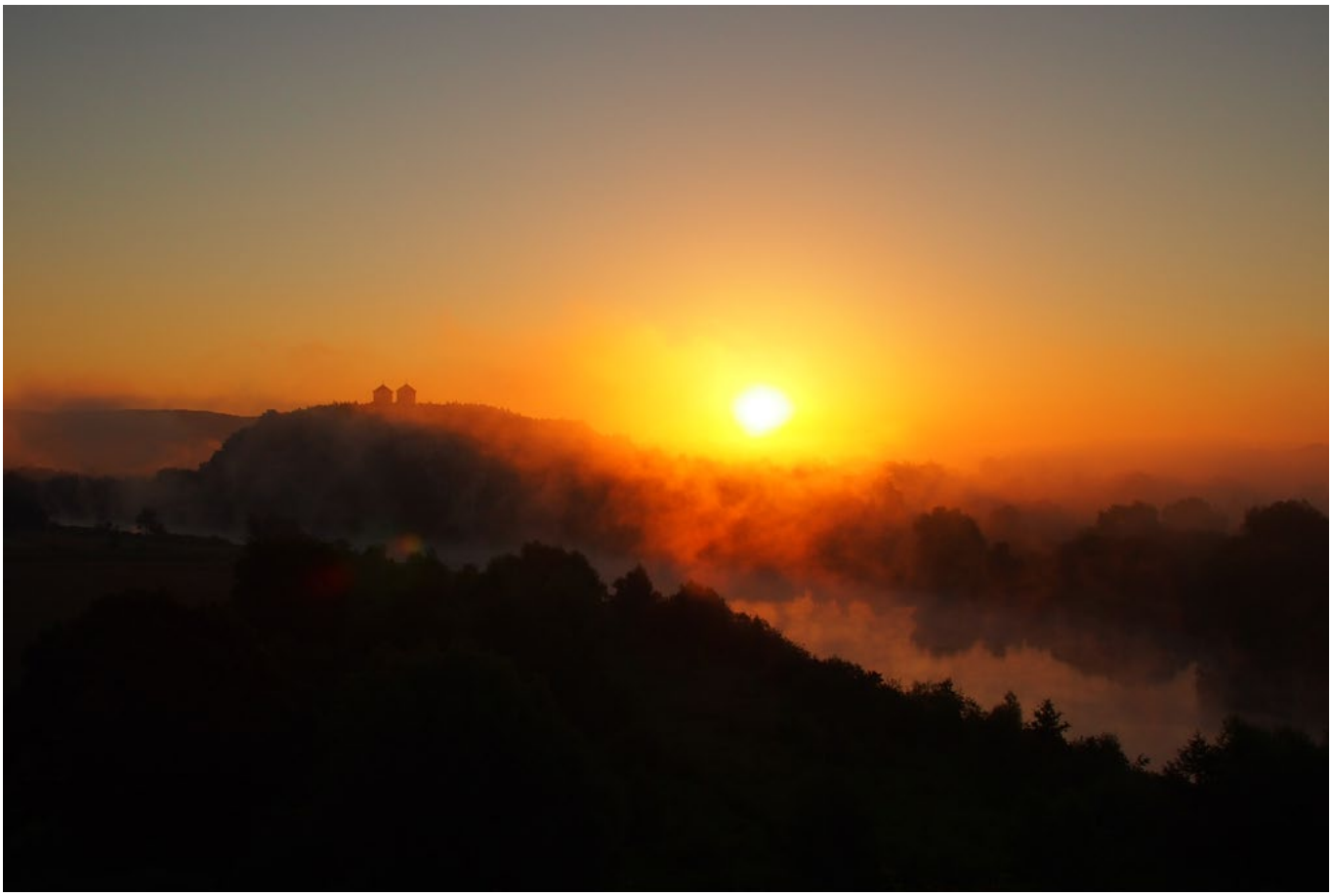

Dr hab. inż. Sylwester Tabor, prof. UR, wybrany na rektora Uniwersytetu Rolniczego

s. 7

4.2020 nr 2 (122), 6.2020 nr 3 (123) ISSN 1899-7775

Posiedzenie Senatu UR 26 czerwca 2020 r.

JM prof. Włodzimierz Sady – rektor UR

Dr hab. inż. Sylwester Tabor, prof. UR – prorektor ds. dydaktycznych i studenckich, rektor elekt

Dziekani Uniwersytetu Rolniczego

Redakcja:
Jacek Okarmus – redaktor naczelny
Izabella Majewska
Monika Marszalik
Szymon Sikorski

Adres Redakcji:
Biuro Promocji i Informacji
Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie
al. Mickiewicza 21
31-120 Kraków
tel. (+48) 12 662 43 96
e-mail: jacek.okarmus@urk.edu.pl

Wydawca:
Uniwersytet Rolniczy
im. Hugona Kołłątaja w Krakowie
Wydano za zgodą Rektora UR

Fotografie:
Adam Mróz

Layout: Paulina Czuryłowska
Projekt okładki i zdjęcie:
Jacek Okarmus

Redakcja zastrzega sobie prawo do dokonywania skrótów i zmian redakcyjnych w nadesłanych tekstach.

ISSN: 1899-7775
Nakład: 1000 egz.
Biuletyn Informacyjny Uniwersytetu Rolniczego im. Hugona Kołłątaja w Krakowie dostępny jest w wersji elektronicznej na stronie internetowej uczelni: urk.edu.pl.

Skład i łamanie:
Jacek Okarmus

Druk:
DRUKARNIA SIL-VEG-DRUK s.c.
ul. Niegolewskich 12
42-700 Lubliniec

z życia Uczelni

Słowo Rektora ... 4

Uniwersytet Rolniczy wspiera krakowskie szpitale ... 6

Porozumienie z Instytutem Zootechniki PIB w Balicach ... 7

Habemus Rectorem! Uniwersytet Rolniczy wybrał rektora na kadencję 2020–2024 ... 8

Prof. Kazimierz Wiech uhonorowany Złotą Odznaką „Za Wybitne Zasługi dla Uczelni" ... 10

Nominacje profesorskie: prof. dr hab. inż. Agnieszka Filipiak-Florkiewicz ... 11

Nominacje profesorskie: prof. dr hab. inż. Krzysztof Chmielowski ... 13

Nominacje profesorskie: prof. dr hab. inż. Andrzej Kalisz ... 15

Nominacje profesorskie: prof. dr hab. inż. Wojciech Przegon ... 17

Wspomnienie o zmarłych: prof. dr hab. Ryszard Poznański ... 19

Wspomnienie o zmarłych: dr hab. inż. Barbara Ścigalska, prof. UR ... 21

Wspomnienie o zmarłych: prof. dr hab. inż. Emil Pasela ... 22

Informacja z przebiegu obrad Senatu UR ... 24

nasze sukcesy

Naukowcy z Uniwersytetu Rolniczego w kierownictwie komitetów PAN ... 24

Uniwersytet Rolniczy zwycięzcą konkursu „Eureka! DGP. Odkrywamy polskie wynalazki" ... 29

Dr. hab. inż. Grzegorz Wcisło Liderem Innowacji 2020 ... 30

nauka i współpraca międzynarodowa

List od chińskich przyjaciół ... 33

Gleboznawstwo po angielsku ... 34

nie tylko nauka

Wirtualne Dni Otwarte Uniwersytetu Rolniczego ... 35

Kierunkowskazy Kariery ... 36

Leśnicy mistrzami Uniwersytetu Rolniczego w narciarstwie i snowboardzie ... 37

felieton

Prof. Stanisław A. Hodorowicz: *Ku uniwersytetowi przyszłości* ... 38

historia/literatura

Nowości wydawnicze: *W strumieniu czasu* ... 42

Słowo Rektora

Szanowni Państwo!

Ostatnie miesiące przejdą do historii jako czas walki z pandemią, która na świecie pochłonęła życie już pół miliona osób. To wielka tragedia dla rodzin, które straciły swoich bliskich, chcę w tym miejscu zapewnić o naszej, o mojej pamięci, i wyrazić szczere współczucie.

Walka z wirusem okazała się czasem próby dla nas wszystkich, gdyż po raz pierwszy od zakończenia II wojny światowej życie innych ludzi zależało od postawy, od odpowiedzialności pojedynczego człowieka. Stan ten potęgował jeszcze lęk – nie tyle przed wirusem, co przed drugim człowiekiem. Ulice, szkoły, uczelnie, urzędy opustoszały, pozostaliśmy w swoich domach. Nasze miasta wyglądały upiornie – jak miasta duchów. Jednak żyjąc w tej izolacji, nie zatraciliśmy poczucia wspólnoty, nie zatraciliśmy tego, co kryje w sobie słowo *humanizm*. Z tej ciężkiej próby wyszliśmy zwycięsko – zdaliśmy egzamin z człowieczeństwa.

Pandemia pokazała nam wszystkim, jak wielkie zadania stoją obecnie przed nauką, gdyż jeden niewidoczny gołym okiem wirus zabił tylu ludzi i zdezorganizował życie całej planety. Stan taki wydawać się mogło był jedynie kanwą dla filmów, tymczasem po raz kolejny okazało się, że rzeczywistość wyprzedziła fikcję literacką i sztukę filmową. Pomimo intensywnych prac uczonych z całego świata nie mamy obecnie jeszcze szczepionki na ten wyjątkowo zjadliwy szczep wirusa. Lecz już teraz chcę podziękować wszystkim naukowcom za podjęcie wyzwania pracy nad jej opracowaniem.

Jako Wspólnota Akademicka Uniwersytetu Rolniczego im. Hugona Kołłątaja w Krakowie zdaliśmy egzamin z odpowiedzialności – dziękuję każdej osobie za zrozumienie, za dyscyplinę i poczucie, że od naszych decyzji zależy tak wiele. Starając się wyprzedzać zagrożenia i ich skutki, powołaliśmy na Uczelni Sztab Kryzysowy, który działając pod wielką presją, podejmował kluczowe dla naszej Wspólnoty Akademickiej decyzje. Nie były one łatwe, wiązały się z wieloma utrudnieniami, jednak jeszcze raz dziękuję wszystkim za stosowanie się do wytycznych.

Podstawowym zadaniem uczelni jest prowadzenie badań naukowych. Zapewnienie ciągłości tych działań stało się najtrudniejszym ze wszystkich zadań. Niestety, na tym polu ponieśliśmy znaczące straty i część prac naukowych będziemy musieli zaczynać od nowa. Jednak wiem, że straty byłyby znacznie większe, gdyby nie Państwa postawa.

Misją Uniwersytetu jest kształcenie młodego pokolenia. Covid chciał przerwać i ten łańcuch, jednak dzięki poświęceniu pracowników Działu Informatyki przygotowane zostały narzędzia do zdalnego prowadzenia zajęć. Chociaż posiadaliśmy je już wcześniej, to największym wyzwaniem okazała się skala i organizacja nauczania na odległość.

Dopiero uzbrojeni w narzędzia do e-learningu i przeszkoleni w ich obsłudze mogliśmy przystąpić do prowadzenia zajęć. Z dumą mogę powiedzieć, że nasi nauczyciele bardzo zaangażowali się i jeszcze mocniej niż dotychczas weszli w wirtualny świat. I chociaż często wymagało to od nich dodatkowej pracy, pokonania lęku przed nowym nieznanym wyzwaniem, to jednak na podstawie ocen wystawianych im przez studentów mogę powiedzieć, że ten egzamin wyśmienicie zdali.

Sercem Uczelni są studenci. To właściwy czas i miejsce, by podziękować Samorządowi Studentów Uniwersytetu Rolniczego za pomoc i wyważenie w opiniach i prośbach zgłaszanych do władz Uczelni. Bez Waszej pomocy, drodzy Studenci, bez Waszej rozwagi, skutki pandemii byłyby znacznie cięższe. Z dumą mogę powiedzieć, że zdaliście egzamin z dojrzałości. Przed wami sesja i egzaminy kończące studia, które będą organizowane w nowej formie – apeluję do wszystkich o uczciwość w działaniu.

---

[1] Wg danych WHO z 30 czerwca 2020 r. (godz. 10.00) liczba zgonów spowodowanych przez covid-19 wynosiła 503 862 (https://www.who.int/docs/default-source/coronaviruse/20200630-covid-19-sitrep-162.pdf?sfvrsn=e00a5466_2).

Szanowni Państwo!

Od poniedziałku 1 czerwca przystąpiliśmy do dalszej liberalizacji obostrzeń w funkcjonowaniu Uczelni. Zachęcam wszystkich do zapoznania się z treścią Zarządzenia Rektora nr 93 z dnia 27 maja 2020 r. i proszę jednocześnie o dalsze zachowanie samodyscypliny, o wzajemną troskę o siebie.

Za nami wiele trudnych dla nas wszystkich dni, ale wspólnym trudem, który w znacznej mierze spadł na barki pracowników administracji i obsługi, zapewniliśmy ciągłość funkcjonowania Uniwersytetu jako instytucji. Mam świadomość, że szczególnie w pierwszych tygodniach pandemii wielu naszych pracowników i ich rodziny bardzo mocno odczuwały ciężar pracy do późnej nocy, a nawet do wczesnego rana. Za tę pracę i tę wyrozumiałość serdecznie dziękuję.

W tych trudnych warunkach przeprowadziliśmy wybory nowych władz Uniwersytetu Rolniczego im. Hugona Kołłątaja w Krakowie na lata 2020–2024. Jestem przekonany, że przyszłość naszej Alma Mater powierzona została w ręce ludzi odpowiedzialnych, którzy zapewnią jej rozwój. Obejmując w 2012 r. funkcję rektora nie myślałem, że jej zakończenie zbiegnie się z tak trudnymi wydarzeniami. Chociaż walka z wirusem trwa nadal, to jednak już dziś wiem, że go pokonamy, bo najtrudniejszy egzamin – egzamin z humanizmu – zdaliśmy.

Vivat Academia, semper sint in flore, semper sint in flore!

Prof. dr hab. inż. Włodzimierz Sady
Rektor Uniwersytetu Rolniczego
w Krakowie

Wymarły Rynek Główny w Krakowie, 16 kwietnia 2020 r.; fot. Jacek Okarmus

Uniwersytet Rolniczy wspiera krakowskie szpitale

Kraków, 8 kwietnia 2020 r.

Z inicjatywy Wydziału Technologii Żywności oraz Stowarzyszenia „Nasz Cholerzyn" 8 kwietnia kanclerz UR – **mgr Tomasz Szanser** w imieniu **Rektora Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie – prof. dr hab. inż. Włodzimierza Sady**, przekazał trzem krakowskim szpitalom: Centrum Medycznemu Ujastek, Szpitalowi Specjalistycznemu im. Stefana Żeromskiego w Krakowie oraz Szpitalowi Specjalistycznemu im. Józefa Dietla w Krakowie 72 świąteczne babki. Zostały one upieczone przez pracowników Wydziału Technologii Żywności, a pomysłodawczynią tej sympatycznej akcji była pani dziekan – **prof. dr hab. inż. Agnieszki Filipiak-Florkiewicz**.

Nasza Uczelnia w ostatnim czasie przekazała także inne potrzebne materiały czterem krakowskim szpitalom: Centrum Medycznemu Ujastek, Narodowemu Instytutowi Onkologii im. Marii Skłodowskiej-Curie – Państwowemu Instytutowi Badawczemu Oddział w Krakowie, Szpitalowi Specjalistycznemu im. Stefana Żeromskiego w Krakowie (od Wydziału Technologii Żywności UR) oraz Szpitalowi Specjalistycznemu im. Józefa Dietla w Krakowie.

Wśród przekazanych materiałów znalazło się m.in.: 90 kg spirytusu, 16 500 sztuk rękawic ochronnych, łącznie 142 litry płynów i koncentratów do dezynfekcji powierzchni, dezynfekcji toalet i mycia podłóg, 150 kg mydła w płynie, 310 sztuk maseczek, 150 sztuk fartuchów flizelinowych oraz 10 sztuk kombinezonów.

Tekst: mgr inż. Izabella Majewska

Kanclerz UR – mgr Tomasz Szanser przekazuje uniwersyteckie dary dyrekcji Szpitala Specjalistycznego im. Józefa Dietla w Krakowie

Prof. dr hab. inż. Agnieszka Filipiak-Florkiewicz – dziekan WTŻ pośród świątecznych babek

Habemus Rectorem! Uniwersytet Rolniczy wybrał rektora na kadencję 2020–2024

Kraków, 9 czerwca 2020 r.

13 marca 2020 r. Senat pozytywnie zaopiniował kandydatury **prof. dr. hab. inż. Marcina Pietrzykowskiego** (dziekana Wydziału Leśnego) i **dr. hab. inż. Sylwestra Tabora, prof. UR** (prorektora ds. dydaktycznych i studenckich) na rektora Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie na kadencję 2020–2024. Ogłoszenie w marcu pandemii spowodowało, że zrezygnowano z przeprowadzenia debaty w tradycyjny sposób. Na szczęście zespół informatyków UR zadbał o to, by otwarte spotkanie z ubiegającymi się o funkcję rektora mogło się odbyć za pośrednictwem internetu, a dokładniej – platformy MS Teams.

Debata odbyła się 2 czerwca, a głosowanie elektorów przeprowadzono online 9 czerwca. Uprawnionych do głosowania było 100 elektorów, spośród których 80 opowiedziało się za kandydaturą dr. hab. inż. Sylwestra Tabora, prof. UR, zaś prof. dr hab. inż. Marcin Pietrzykowski otrzymał 20 głosów.

Prof. Sylwester Tabor rozpocznie swą kadencję 1 września, zastępując obecnego **rektora – prof. Włodzimierza Sady**, który kieruje Uczelnią już drugą kadencję.

Dr hab. inż. Sylwester Tabor, prof. UR, jest absolwentem Wydziału Techniki i Energetyki Rolnictwa Akademii Rolniczej w Krakowie, gdzie w 1989 r. uzyskał tytuł magistra inżyniera mechanizacji rolnictwa. W 1990 r. został asystentem naukowo-dydaktycznym, a po uzyskaniu w 1997 r. tytułu doktora nauk rolniczych w zakresie inżynierii rolniczej (na podstawie rozprawy pt. *Ocena postępu*

Ogłoszenie wyników wyborów 9 czerwca 2020 r.; od lewej: dr hab. inż. Andrzej Krasnodębski, prof. UR – przewodniczący Kolegium Elektorów, prof. dr hab. inż. Władysław Migdał – przewodniczący Uczelnianej Komisji Wyborczej i dr hab. inż. Sylwester Tabor, prof UR – rektor elekt

naukowo-technicznego w rolnictwie na przykładzie wybranych gospodarstw Polski Południowej) został zatrudniony na stanowisku adiunkta. W 2007 r. uzyskał tytuł doktora habilitowanego nauk rolniczych w zakresie inżynierii rolniczej (na podstawie pracy *Postęp techniczny a efektywność substytucji pracy żywej pracą uprzedmiotowioną w rolnictwie*). W 2011 r. objął stanowisko profesora nadzwyczajnego, a od 2019 r. jest profesorem uczelni. W latach 2008–2012 był prodziekanem Wydziału Inżynierii Produkcji i Energetyki (dawny WTiER), a od roku 2012 (przez dwie kadencje) pełni funkcję prorektora ds. dydaktycznych i studenckich Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie.

Specjalizuje się w ekonomice mechanizacji rolnictwa oraz w organizacji i zarządzaniu w inżynierii rolniczej. Jego dorobek naukowy i wdrożeniowy obejmuje analizę i optymalizację procesów z uwzględnieniem zastosowań rozwiązań IT – od prostych procesów wytwórczych i produkcyjnych realizowanych w sektorze gospodarki żywnościowej po złożone procesy zarządzania zespołami i organizacjami.

Prof. Sylwester Tabor jest współautorem 6 monografii naukowych, w tym 2 jako redaktor naukowy, autorem 23 ekspertyz wykonanych na zlecenie przedsiębiorstw i instytucji gospodarczych oraz 6 opracowań popularnonaukowych. Był też kierownikiem projektu badawczego Narodowego Centrum Badań i Rozwoju, wykonawcą 7 projektów badawczych (jednego jako główny wykonawca) i promotorem dwóch obronionych doktoratów.

Był kierownikiem studiów podyplomowych „Zarządzanie jednostką transferu technologii" (2 edycje) w ramach Programu Operacyjnego „Kapitał Ludzki".

W latach 2007–2011 był sekretarzem Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Inżynierii Rolniczej oraz członkiem Zarządu Polskiego Towarzystwa Zastosowań Informatyki w Rolnictwie, Gospodarce Leśnej i Żywnościowej POLSITA. W 2012 r. był członkiem Polskiej Komisji Akredytacyjnej. Jest ekspertem Marszałka Województwa Śląskiego w sprawie opracowania Strategii Rozwoju Obszarów Wiejskich Województwa Śląskiego do roku 2030. Aktywnie prowadzi współpracę Uniwersytetu Rolniczego z uczelniami zagranicznymi: Lwowskim Narodowym Uniwersytetem Rolniczym w Dublanach, Słowackim Uniwersytetem Rolniczym w Nitrze oraz Uniwersytetem Technicznym w Zwoleniu.

Rektor elekt – dr hab. inż. Sylwester Tabor, prof. UR

Warte podkreślenia jest też ponadszesnastoletnie doświadczenie i praktyka rektora elekta w zakresie zarządzania Uczelnią: od członka komisji budżetowej, uczestniczącego we wprowadzaniu decentralizacji finansów Uczelni, do prorektora ds. dydaktycznych i studenckich, wdrażającego dwie ustawy o szkolnictwie wyższym i ich liczne nowelizacje.

Za priorytetowe cele swych działań nowy rektor uważa intensyfikację współpracy badawczej i wdrożeniowej (krajowej i międzynarodowej) oraz podniesienie sprawności realizowanych procesów. Największym zaś wyzwaniem będą inwestycje, m.in. budowa klinik weterynaryjnych, budowa centrum badawczego i remont Budynku Jubileuszowego przy al. Mickiewicza w Krakowie.

„Wiem, że największy zasób Uczelni stanowią ludzie – ze swą wiedzą, twórczym myśleniem i zaangażowaniem – bo nie ma rozwoju Uczelni bez ludzi gotowych do działania i współpracy" – mówi prof. Tabor. Podkreślając to, przytacza słowa słynnego miliardera Richarda Bransona: „Pracownicy są najważniejsi. Jeśli zadbasz o swoich pracowników, oni zatroszczą się o klientów". Dobrze to rokuje nie tylko dla zatrudnionych, ale – zważywszy na kondycję finansową cytowanego Brytyjczyka – także dla rozwoju naszej Alma Mater.

Opracowanie: Jacek Okarmus

Porozumienie z Instytutem Zootechniki PIB w Balicach

Kraków, 10 czerwca 2020 r.

10 czerwca w Sali Senackiej Collegium Godlewskiego UR odbyło się uroczyste podpisanie porozumienia o współpracy pomiędzy Uniwersytetem Rolniczym w Krakowie a Instytutem Zootechniki – Państwowym Instytutem Badawczym w Balicach. Na dokumencie podpisy złożyli: **JM prof. Włodzimierz Sady** – rektor UR i **dr Krzysztof Duda –** dyrektor IZ PIB. W spotkaniu uczestniczyli również: reprezentujący Instytut zastępca dyrektora ds. nauki **prof. dr hab. Sylwester Świątkiewicz** oraz przedstawiciele Uczelni: **prof. dr hab. inż. Florian Gambuś** – prorektor ds. nauki i współpracy z zagranicą, **prof. dr hab. inż. Krzysztof Ostrowski** – prorektor ds. organizacji i rozwoju Uczelni, **dr hab. inż. Sylwester Tabor, prof. UR** – prorektor ds. dydaktycznych i studenckich, **prof. dr hab. inż. Czesław Klocek** – dziekan Wydziału Hodowli i Biologii Zwierząt, **prof. dr hab. inż. Monika Bugno-Poniewierska** – kierownik Katedry Rozrodu, Anatomii i Genomiki Zwierząt WHiBZ oraz **dr Szymon Sikorski** – dyrektor Biura Rektora.

W swoim krótkim wystąpieniu JM prof. Włodzimierz Sady nie krył radości i satysfakcji z przedłużenia długoletniej współpracy pomiędzy obiema instytucjami, która jest szczególnie istotna dla dwóch jednostek naszej Uczelni: Wydziału Hodowli i Biologii Zwierząt oraz Uniwersyteckiego Centrum Medycyny Weterynaryjnej. Wyraził nadzieję, że teraz kooperacja nabierze nowego dynamizmu, co ma duże znaczenie m.in. dla kształcenia nowoczesnej kadry specjalistów.

Tekst: Jacek Okarmus

Dr Krzysztof Duda – dyrektor Instytutu Zootechniki PIB w Balicach i prof. Włodzimierz Sady – rektor UR zawarli porozumienie o dalszej współpracy między instytucjami

Instytut Zootechniki utworzony został w 1950 r. Jest jednostką naukową o zasięgu ogólnokrajowym, realizującą politykę Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi w zakresie szeroko rozumianej produkcji zwierzęcej. Głównym przedmiotem działań Instytutu jest prowadzenie badań i prac rozwojowych, obejmujących hodowlę wszystkich gatunków zwierząt gospodarskich, produkcję bezpiecznej żywności w warunkach przyjaznych dla zwierząt i środowiska przyrodniczego, a także wykorzystanie zwierząt gospodarskich dla celów biomedycznych.

Instytut realizuje rządowy program „Ochrona i zarządzanie krajowymi zasobami genetycznymi zwierząt gospodarskich w warunkach zrównoważonego użytkowania". Celem programu jest zapewnienie postępu biologicznego hodowli zwierząt gospodarskich przy zachowaniu bogatej bioróżnorodności zwierząt, z uwzględnieniem biotechnologicznych, technologicznych i środowiskowych uwarunkowań produkcji.

Za osiągnięcia naukowe, upowszechnieniowe i wdrożeniowe instytucji nadano w 2006 r. status Państwowego Instytutu Badawczego. Dysponuje ona uprawnieniami do nadawania stopnia doktora i doktora habilitowanego nauk rolniczych w dyscyplinie zootechnika oraz doktora nauk rolniczych w dyscyplinie biotechnologia.

Instytut Zootechniki PIB współpracuje z ośrodkami naukowymi z wielu krajów, w tym z: RPA, Dominikany, Niemiec, Czech, Bułgarii, Szwecji, Danii, Norwegii, Litwy.

Ze strony http://www.izoo.krakow.pl/

Prof. Kazimierz Wiech uhonorowany Złotą Odznaką „Za Wybitne Zasługi dla Uczelni"

Kraków, 26 czerwca 2020 r.

Prof. Kazimierz Wiech (po lewej) odbiera gratulacje i Złotą Odznakę „Za Zasługi dla Uczelni" od JM prof. Włodzimierza Sady – rektora UR

Podczas posiedzenia Senatu Uniwersytetu Rolniczego 26 czerwca 2020 r. **JM Rektor prof. Włodzimierz Sady** wręczył **prof. dr. hab. inż. Kazimierzowi Wiechowi** Złotą Odznakę „Za Wybitne Zasługi dla Uczelni". Wyróżnienie zostało nadane przez Senat UR na wniosek Kapituły Godności Akademickiej.

Profesor Wiech od wielu lat działa aktywnie na rzecz promocji Uczelni w kraju i za granicą poprzez organizację Ogólnopolskich Dni Owada oraz Uniwersytetu Trzeciego Wieku. Obie inicjatywy powstały dzięki jego osobistemu zaangażowaniu. Jest wybitnym entomologiem, znawcą ochrony roślin, a jednocześnie wybitnym animatorem kultury, m.in. założył Chór Męski AGRICOLA Krakowskiego Środowiska Akademickiego przy Uniwersytecie Rolniczym w Krakowie. Również z jego inicjatywy powstał Chór Uniwersyteu Rolniczego, a także tradycja spotkań przedświątecznych, które z pasją prowadzi.

W 2018 r. **prof. Kazimierz Wiech** został uhonorowany Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski oraz medalem Uniwersytetu Jagiellońskiego „Plus ratio quam vis".

Redakcja

Nominacje profesorskie: prof. dr hab. inż. Agnieszka Filipiak-Florkiewicz

Katedra Technologii Produktów Roślinnych i Higieny Żywienia
Wydział Technologii Żywności

Jestem absolwentką (1997) Wydziału Technologii Żywności Akademii Rolniczej w Krakowie. Pracę magisterską pt. *Ocena sposobu żywienia osób starszych* wykonałam pod kierunkiem prof. dr hab. Ewy Cieślik. W grudniu 1997 r. podjęłam pracę w Katedrze Żywienia Człowieka Wydziału Technologii Żywności Akademii Rolniczej w Krakowie na stanowisku asystenta naukowo-dydaktycznego. W 2001 r. uzyskałam stopień doktora nauk rolniczych w zakresie technologii żywności i żywienia na podstawie rozprawy pt. *Wartość odżywcza bulw nowych odmian topinamburu (*Helianthus tubertosus *L.) oraz możliwości ich wykorzystania do produkcji chleba*, napisanej także pod kierunkiem prof. Ewy Cieślik. W roku 2011 uzyskałam stopień doktora habilitowanego w dziedzinie nauk rolniczych w dyscyplinie technologia żywności i żywienia. Tytuł profesora nauk rolniczych Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej nadał mi w 2019 r. Obecnie jestem zatrudniona w Katedrze Technologii Produktów Roślinnych i Higieny Żywienia.

Moje zainteresowania badawcze koncentrują się m.in. na zagadnieniach związanych z żywnością funkcjonalną, w tym zawierającą fruktany i przeciwutleniacze. W poszukiwaniu nowych surowców zainteresowałam się bulwami topinamburu (*Helianthus tuberosus* L.). Badania z tego zakresu dotyczyły głównie możliwości wykorzystania tej rośliny do produkcji żywności prozdrowotnej. Prowadzenie badań w międzynarodowym zespole – dzięki uczestnictwu w projekcie zamawianym przez Stowarzyszenie Hodowców Topinamburu w Austrii – i rozpoczęcie współpracy z profesorem Wernerem Praznikiem z Universität für Bodenkultur w Wiedniu zaowocowało realizacją grantu promotorskiego i przygotowaniem rozprawy doktorskiej. Jej przedmiotem była ocena wartości odżywczej oraz możliwości zastosowania bulw topinamburu do produkcji chleba. Ważnym wnioskiem z tych badań było stwierdzenie, że stabilność fruktanów w trakcie procesu produkcji pieczywa, a w szczególności w trakcie wypieku, zależy w głównej mierze od ich stopnia polimeryzacji. Powyższe badania, nie mające odpowiedników w piśmiennictwie polskim i zagranicznym, wypełniły lukę w tym zakresie i zostały docenione przez władze Uczelni poprzez przyznanie mi w 2000 r. stypendium doktorskiego, a w 2001 r. indywidualnej nagrody JM Rektora za wybitne osiągnięcia w dziedzinie nauki. Rozważania dotyczące wykorzystania bulw topinamburu do produkcji żywności funkcjonalnej były kontynuowane przeze mnie także w dalszych latach pracy, m.in. dzięki uczestnictwu w projekcie NCN „Ocena wybranych funkcjonalnych właściwości produktu wzbogaconego we fruktany różnego pochodzenia w aspekcie profilaktyki osteoporozy – badania *in vivo* w warunkach hipoalimentacji wapniowej, z wykorzystaniem modelu samicy rosnącej oraz owariektomizowanej samicy dojrzałej (szczur rasy Wistar)". Od 2011 r. w obszarze moich zainteresowań żywnością funkcjonalną i właściwościami prozdrowotnymi surowców roślinnych jest także owoc granatu. W tym wypadku prace koncentrują się na możliwości wykorzystania oleju z jego nasion do wzbogacania paszy dla niosek w celu modyfikacji składu chemicznego jaj, w tym szczególnie frakcji lipidowej żółtka. Wyniki prac zostały wykorzystane do przygotowania pod moim kierunkiem rozprawy doktorskiej. Ponadto jestem współautorką patentu składu paszy dla drobiu pozwalającej uzyskać jaja o korzystnie zmodyfikowanym składzie chemicznym. Począwszy od 2004 r. prowadzone przeze mnie badania koncentrują się również na ocenie zawartości w warzywach (szczególnie kapustnych) związków o charakterze prozdrowotnym oraz wpływu różnych metod

obróbki hydrotermicznej na poziom tych składników. Jednocześnie podejmowane są próby biologicznej weryfikacji korzystnego działania wybranych warzyw w badaniach *in vivo*. Część z tych prac została wykonana w ramach zamawianego przez Komitet Badań Naukowych projektu badawczego. Projekt zakończono publikacją książki pt. *Przeciwutleniacze w żywności: aspekty zdrowotne, technologiczne, molekularne i analityczne*, w której jeden z rozdziałów powstał przy moim współautorstwie. Badania dotyczące wpływu obróbki hydrotermicznej na wybrane właściwości prozdrowotne kalafiora stały się podstawą mojej rozprawy habilitacyjnej. W kolejnych latach rozszerzałam eksperymenty dotyczące wpływu metod obróbki technologicznej na właściwości prozdrowotne warzyw o nowoczesne metody kulinarne, takie jak *sous-vide*, czy systemy produkcji, np. *cook and chill*.

Od początku pracy włączyłam się aktywnie w badania naukowe prowadzone w ramach działalności statutowej wydziału. Bazując na swojej wiedzy i doświadczeniu głównie z zakresu przeciwutleniaczy oraz wpływu obróbki hydrotermicznej na wartość odżywczą i zawartość składników bioaktywnych w żywności, kieruję obecnie zespołem badawczym B+R (projekt NCBiR) prowadzącym badania naukowe mające na celu opracowanie innowacyjnego sposobu eliminacji konserwantów z procesu produkcji wyrobów garmażeryjnych z jednoczesnym przedłużeniem terminu ich przydatności do spożycia.

Mój dotychczasowy dorobek naukowy obejmuje 183 pozycje, w tym 61 oryginalnych prac twórczych (31 w czasopismach IF). Oryginalne prace twórcze, których byłam autorem bądź współautorem, zostały opublikowane w uznanych czasopismach zagranicznych, takich jak: „Die Nahrung", „Food Chemistry", „Journal of Food Composition and Analysis", „Ecology of Food and Nutrition", „Journal of Food Processing and Preservation", „Poultry Science", „Plant Foods for Human Nutrition", „European Journal of Food Research Technology" czy „Journal of the Science of Food and Agriculture".

W okresie zatrudnienia brałam udział w realizacji 11 projektów badawczych, w tym 2 międzynarodowych („Projekt der Arbeitsgemeinschaft der Waldviertler Topinamburbauer"; „Improving knowledge and decision support for healthy lifestyles" – 6. Program Ramowy IST 2004-027126).

Od początku zatrudnienia w Akademii Rolniczej/Uniwersytecie Rolniczym w Krakowie współpracowałam z różnymi instytucjami i ośrodkami naukowo-badawczymi w kraju i za granicą. Odbyłam dwukrotnie zagraniczne staże naukowe w Instytucie Technologii Żywności BOKU (Universität für Bodenkultur) w Wiedniu oraz wizyty studyjne: w Paryżu (IUNS, 2007), na Lwowskim Narodowym Uniwersytecie Medycyny Weterynaryjnej i Biotechnologii we Lwowie (2015), na Słowackim Uniwersytecie Rolniczym w Nitrze (Katedra Higieny i Bezpieczeństwa Żywności, 2017) i na Uniwersytecie Technologii Żywności w Płowdiwie (2018). W ramach projektu finansowanego z UE współpracowałam z partnerami konsorcjum, m.in. z Uniwersytetem Karola w Pradze i Wydziałem Zdrowia Publicznego Uniwersytetu Parmeńskiego (Università degli Studi di Parma). W 2019 r. odbyłam na Uniwersytecie Helsińskim tygodniową wizytę szkoleniową dla kadry zarządzającej i administracyjnej polskich uczelni (w ramach projektu „Leaders in university management").

Ponadto współpracuję z wieloma krajowymi jednostkami naukowymi, przedsiębiorstwami i instytucjami. Należą do nich m.in.: Instytut Rozrodu Zwierząt i Badań Żywności PAN w Olsztynie (członek rady naukowej od 2019 r.); Wawel SA (członek rady ekspertów od 2016 r.); Polska Federacja Producentów Żywności Związek Pracodawców (członek Forum Naukowego od 2018 r.). Ponadto jestem (2. kadencję) członkiem: Komitetu Nauk o Żywności i Żywieniu PAN, Polskiego Towarzystwa Technologów Żywności, Polskiego Towarzystwa Nauk Żywieniowych oraz Naczelnej Organizacji Technicznej (Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Przemysłu Spożywczego).

W ramach działalności dydaktycznej nie tylko prowadziłam wykłady, ćwiczenia i seminaria, lecz także byłam współtwórcą programów studiów dla kierunków: jakość i bezpieczeństwo żywności, dietetyka oraz *food technology and human nutrition*. Ponadto brałam udział w przygotowaniu wielu projektów dydaktycznych finansowanych ze środków UE mających na celu wzmocnienie praktycznego kształcenia studentów.

Od początku zatrudnienia staram się aktywnie uczestniczyć w pracach organizacyjnych na rzecz Wydziału, Uczelni i otoczenia społeczno-gospodarczego. Byłam/jestem członkiem wielu komisji wydziałowych, senackich, rektorskich. Przewodniczyłam komitetom organizacyjnym i naukowym konferencji naukowych o zasięgu krajowym i międzynarodowym. W latach 2012–2016 pełniłam funkcję prodziekana ds. dydaktycznych i studenckich, a od roku 2016 jestem dziekanem Wydziału Technologii Żywności.

Jak powiedział Ernest Hemingway: „Nie ma czegoś takiego jak osobisty sukces. Zawsze jest osoba, która nam pomaga, uczy, pokazuje".

W moim zawodowym życiu takich osób było wiele. Szczególne podziękowania należą się mojej pani promotor, a później przełożonej – prof. Ewie Cieślik oraz koleżankom i kolegom z Wydziału.

Wszystko, co osiągnęłam zawodowo i osobiście, zawdzięczam moim wspaniałym Rodzicom Zofii i Czesławowi, którzy wpoili we mnie wartości szacunku dla pracy i drugiego człowieka, oraz mojemu mężowi Adamowi i dzieciom: Małgorzacie (18 lat) i Michałowi (14 lat). To Oni dają mi siłę każdego dnia i pokazują, że wszystko ma sens – Wy jesteście moim największym życiowym sukcesem.

Nominacje profesorskie: prof. dr hab. inż. Krzysztof Chmielowski

Katedra Inżynierii Sanitarnej i Gospodarki Wodnej

Wydział Inżynierii Środowiska i Geodezji

Krzysztof Chmielowski jest absolwentem (2002) Akademii Rolniczej w Krakowie. W 2007 r. na Wydziale Inżynierii Środowiska i Geodezji – z którym związany jest do dziś – obronił rozprawę doktorską pt. *Skuteczność oczyszczania w filtrach o przepływie pionowym w przydomowych oczyszczalniach ścieków*, dzięki czemu uzyskał stopień naukowy doktora nauk rolniczych w zakresie kształtowania środowiska (rozprawa została wyróżniona i uhonorowana Nagrodą Rektora UR w 2007 r.). W 2013 r. uzyskał stopień naukowy doktora habilitowanego nauk rolniczych w zakresie ochrony i kształtowania środowiska, w specjalności gospodarka wodno-ściekowa. Rozprawa habilitacyjna nosiła tytuł: *Skuteczność oczyszczania ścieków w przydomowej oczyszczalni z wykorzystaniem zmodyfikowanego filtru żwirowo-piaskowego*. W 2020 r. otrzymał tytuł profesora nauk inżynieryjno-technicznych.

KIERUNKI BADAŃ

Główne kierunki badań prof. Krzysztofa Chmielowskiego to: innowacyjne rozwiązania w przydomowych oczyszczalniach ścieków, intensyfikacja usuwania związków biogennych w reaktorach z osadem czynnym, wykorzystanie zaawansowanych metod statystycznych do prognozowania ilości i jakości ścieków dopływających do zbiorczych oczyszczalni ścieków, analiza zmienności ilości i jakości ścieków odpływających ze zbiorczych systemów kanalizacyjnych oraz analiza skuteczności działania zbiorczych oczyszczalni ścieków.

PRZEBIEG PRACY ZAWODOWEJ

W latach 2002–2019 pracował na różnych uczelniach oraz w instytucjach i firmach związanych z ochroną i kształtowaniem środowiska, m.in. w Przedsiębiorstwie Budownictwa Wodnego i Ochrony Środowiska EKOWOD SA (inżynier budowy), w Przedsiębiorstwie Inżynieryjnym PEKUM sp. z o.o. w Krakowie (inżynier budowy i asystent projektanta), w latach 2007–2009 pracował na stanowisku asystenta naukowo-dydaktycznego w Katedrze Inżynierii Sanitarnej i Gospodarki Wodnej na Wydziale Inżynierii Środowiska i Geodezji UR, 2008–2010 na stanowisku starszego wykładowcy w Wyższej Inżynierskiej Szkole Bezpieczeństwa i Organizacji Pracy w Radomiu na kierunku inżynieria środowiska, w latach 2009–2019 pracował jako adiunkt w Katedrze Inżynierii Sanitarnej i Gospodarki Wodnej na Wydziale Inżynierii Środowiska i Geodezji UR, w latach 2010–2014 pracował jako starszy wykładowca, a od 2014 r. jako profesor nadzwyczajny w Zakładzie Inżynierii Środowiska w Instytucie Politechnicznym Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Stanisława Pigonia w Krośnie. Od kwietnia 2019 r. był zatrudniony jako profesor nadzwyczajny w Katedrze Inżynierii Sanitarnej i Gospodarki Wodnej na Wydziale Inżynierii Środowiska i Geodezji UR, gdzie obecnie pracuje jako profesor.

POBYTY I STAŻE NAUKOWE

W 2008 r. odbył dwa krótkoterminowe staże w Turyngeńskim Ministerstwie Rolnictwa, Ochrony Przyrody i Środowiska (Thüringer Ministerium für Landwirtschaft, Naturschutz und Umwelt): w ramach projektu „Gospodarka wodna na obszarach wiejskich" oraz „Nowoczesne kształcenie akademickie w zakresie gospodarki wodno-ściekowej na obszarach wiejskich (program „Uczenie się przez całe życie", program sektorowy „Leonardo da Vinci").

W 2015 r. zrealizował staż naukowy w przedsiębiorstwie Ekotechnika w ramach projektu „Innowacyjność szansą na rozwój małopolskich przedsiębiorstw", a w 2017 r. miesięczny staż naukowy na Słowackim Uniwersytecie Rolniczym w Nitrze (realizowany temat naukowo-wdrożeniowy: „Analiza zmienności jakościowej i ilościowej ścieków dla wybranych oczyszczalni na terenie Słowacji").

PUBLIKACJE

Do najważniejszych publikacji prof. Krzysztofa Chmielowskiego należą opublikowane w renomowanych czasopismach naukowych artykuły: *Ammonia and indicator bacteria removal from domestic sewage in a vertical flow filter filled with plastic material* (czasopismo „Ecological Engineering"; IF=3,023, 35 pkt), *Simulation of a storm overflow with probabilistic and hydrodynamic models* („Urban Water Journal"; IF=2,744, 30 pkt), *Treatment efficiency of fish processing wastewater in different types of biological reactors* („Physic and Chemistry of the Earth"; IF=1,923, 25 pkt), *Influence of the Hybrid Sewage Treatment Plant's Exploitation on Its Operation Effectiveness in Rural Areas* („Sustainability"; IF=2,075, 20 pkt), *The efficiency of nutrients removal from household wastewater in nonwovens bioreactors* („Polish Journal of Environmental Studies"; IF=1,120, 15 pkt), *Zastosowanie odpadów z tworzyw sztucznych w biofiltrach do oczyszczania ścieków bytowych* („Przemysł Chemiczny"; IF=0,399, 15 pkt).

PATENTY, ZGŁOSZENIA PATENTOWE I WZORY UŻYTKOWE

Jest autorem patentu „Sposób zdalnego monitoringu jakości ścieków oczyszczonych w przydomowych oczyszczalniach ścieków i układ do stosowania tego sposobu", ponadto autorem 3 i współautorem 5 zgłoszeń patentowych oraz współtwórcą 2 wzorów użytkowych.

DZIAŁALNOŚĆ DYDAKTYCZNA

W ramach działalności dydaktycznej w latach 2008–2016 był promotorem 140 prac dyplomowych, a 180 recenzował. W latach 2007–2016 prowadził zajęcia z zakresu: „Sieci i instalacje gazowe", „Wodociągi i kanalizacje", „Kanalizacje", „Oczyszczanie ścieków", „Technologia i urządzenia do uzdatniania wody", „Sieci i instalacje", „Technologia wody i ścieków", „Komputerowe metody obliczania systemów wodociągowych i kanalizacyjnych", „Komputerowe projektowanie sieci wodociągowych, kanalizacyjnych i gazowych", „Systemy podciśnieniowe i ciśnieniowe w kanalizacji", „Planowanie infrastruktury technicznej".

NAGRODY I WYRÓŻNIENIA

W latach 2008–2018 łącznie otrzymał 15 nagród, wyróżnień i stypendiów, w tym: 5-krotnie Nagrodę Rektora UR za wybitne osiągnięcia w dziedzinie naukowej, 6-krotnie Nagrodę Rektora Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Stanisława Pigonia w Krośnie, stypendium Aliny i Jana Wagów dla wybitnych młodych naukowców, stypendium Rektora UR, wyróżnienie Fundacji „Pro Scientia et Vita" dla Młodych Aktywnych Naukowców (przyznane przez Fundację Członków Wydziału Nauk Rolniczych, Leśnych i Weterynaryjnych PAN) oraz stypendium im. Pigonia dla wybitnych pracowników PWSZ w Krośnie.

CZŁONKOSTWO W ORGANIZACJACH

Prof. Chmielowski jest zaangażowany w działalność organizacyjną, będąc członkiem: Polskiego Zrzeszenia Inżynierów i Techników Sanitarnych w Krakowie (członek zarządu Koła nr 9 działającego przy UR), Małopolskiej Okręgowej Izby Inżynierów w Krakowie, Towarzystwa Rozwoju Obszarów Wiejskich, Stowarzyszenia Infrastruktura i Ekologia Terenów Wiejskich, Zrzeszenia Hydrologów Polskich, a także Komisji Technicznej Infrastruktury Wsi Oddziału PAN w Krakowie. Jest ekspertem w Narodowym Centrum Badań i Rozwoju oraz w Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości. Działa w wielu komisjach na Wydziale Inżynierii Środowiska i Geodezji UR (m.in. jest od 2018 r. przewodniczącym Wydziałowej Komisji ds. Parametryzacji), pełni też funkcję pełnomocnika dziekana WIŚiG ds. nawiązywania współpracy z instytucjami zewnętrznymi oraz wdrożeń. W latach 2004–2011 brał aktywny udział w przygotowaniach WIŚiG do Festiwalu Nauki w Krakowie.

PROJEKTY BADAWCZE

W latach 2011–2019 kierował sześcioma projektami badawczymi i trzykrotnie badaniami zamawianymi. Od września 2019 r. jest kierownikiem prac B+R w ramach zleconego przez firmę Elektro – Bogusław Bargieł projektu badawczo-wdrożeniowego pn. „Opracowania nowej technologii wspomagającej pracę reaktora biologicznego oczyszczającego ścieki bytowe składającej się z dwóch innowacyjnych modułów" (realizacja „Bonu na innowację" z Polskiej Agencji Rozwoju Regionalnego).

UPRAWNIENIA ZAWODOWE

Jako praktyk posiada: uprawnienia budowlane do pełnienia samodzielnej funkcji technicznej do projektowania w ograniczonym zakresie w specjalności konstrukcyjno-budowlanej oraz bez ograniczeń w zakresie melioracji wodnych i gospodarki wodnej, uprawnienia budowlane do pełnienia samodzielnej funkcji technicznej do kierowania robotami budowlanymi w ograniczonym zakresie w specjalności konstrukcyjno-budowlanej oraz bez ograniczeń w zakresie melioracji wodnych i gospodarki wodnej. W 2016 r. uzyskał uprawnienie do dozoru i eksploatacji sieci gazowych.

Nominacje profesorskie: prof. dr hab. inż. Andrzej Kalisz

Katedra Ogrodnictwa

Wydział Biotechnologii i Ogrodnictwa

Andrzej Kalisz ukończył studia na Wydziale Ogrodniczym Akademii Rolniczej w Krakowie w 1994 r., uzyskując tytuł magistra inżyniera ogrodnictwa. W 2000 r. otrzymał stopień naukowy doktora nauk rolniczych na podstawie rozprawy *Wzrost, plonowanie i skład chemiczny kapusty pekińskiej (*Brassica pekinensis *Rupr.) w całosezonowej uprawie polowej*, a w 2011 r. – stopień naukowy doktora habilitowanego nauk rolniczych, przedstawiwszy rozprawę *Optymalizacja jakości rozsady a plonowanie kapusty pekińskiej (*Brassica pekinensis *Rupr.) oraz wybrane elementy modelowania rozwoju roślin*. 10 marca 2020 r. Prezydent RP nadał mu tytuł naukowy profesora nauk rolniczych.

W roku akademickim 1993/1994 odbywał kilkumiesięczny staż w ówczesnej Katedrze Warzywnictwa z Ekonomiką Ogrodnictwa AR w Krakowie, po czym został zatrudniony na stanowisku asystenta naukowo-dydaktycznego. W 2000 r. został adiunktem naukowo-dydaktycznym, a w 2019 r. powołano go na stanowisko profesora nadzwyczajnego. Obecnie pracuje w Katedrze Ogrodnictwa Wydziału Biotechnologii i Ogrodnictwa UR.

W ramach działalności dydaktycznej był prowadzącym zajęcia z takich przedmiotów jak: warzywnictwo, technologia informacyjna, warzywa egzotyczne, warzywa dekoracyjne, zasoby Internetu jako wsparcie pracy dyplomowej, analiza danych z wykorzystaniem technik informatycznych, podstawy ogrodnictwa, podstawy analizy statystycznej i in. Koordynował i wielokrotnie prowadził autorski elektyw dla doktorantów „Przetwarzanie i wizualizacja danych doświadczalnych". Dotychczas dwukrotnie otrzymał od studentów UR wyróżnienie za działalność dydaktyczną w konkursie Super Belfer. Prowadził również zajęcia w języku angielskim dla studentów polskich i zagranicznych, zarówno w Polsce, jak i jako *visiting teacher*. Pod jego kierunkiem obronionych zostało 31 prac magisterskich oraz 45 prac dyplomowych inżynierskich (stan na 2020 r.).

Był promotorem rozprawy doktorskiej *Reakcja roślin kalafiora i brokułu na stresowe temperatury chłodowe podczas produkcji rozsady*, a obecnie jest opiekunem naukowym pracy doktorskiej związanej z reakcją roślin na nanocząstki nieorganiczne.

Uczestniczył, jako prowadzący warsztaty dla studentów, w programie operacyjnym Wiedza Edukacja Rozwój „Program rozwoju kompetencji studentów UR" oraz w Czech Operational Programme Research, Development and Education „Support of multidisciplinary research study programmes for young scientists", w związku z pracami nad międzynarodowym programem kształcenia dla doktorantów EUROHORT.

Prace badawcze prowadził w wielu obszarach problemowych szeroko pojętej agronomii i ogrodnictwa oraz nauk biologicznych wyznaczonych przez następujące kierunki badań (wymieniono najważniejsze): opracowanie i doskonalenie technologii produkcji roślin warzywnych, ze szczególnym uwzględnieniem kapusty pekińskiej; pogłębienie wiedzy o reakcji roślin na abiotyczne czynniki stresowe; określenie przydatności polimerowych osłon (bio)degradowalnych przeznaczonych do ściółkowania gleby i płaskiego okrywania roślin w polu; efekty stosowania biostymulatorów w uprawie warzyw; wpływ nanocząstek nieorganicznych na rośliny; introdukcja nowych odmian i gatunków roślin do uprawy w Polsce.

W ostatnich latach działalność naukowa skupiała się w dużej mierze w zakresie odpowiedzi roślin na różne stresy środowiskowe, a zwłaszcza na stres niskiej temperatury, i obejmowała ocenę modyfikacji zachodzących w roślinach uprawnych wskutek chłodu na poziomie morfologicznym, fizjologicznym i biochemicznym, w tym z uwzględnieniem aktywacji i skuteczności oraz okresu działania mechanizmów antyoksydacyjnych. Zmiany te oceniano na różnych etapach ontogenezy roślin i dla wielu genotypów roślin. Szczególną uwagę zwracano na: a) wykorzystanie kontrolowanego stresu podczas przygotowywania warzyw do sadzenia w warunkach bardziej surowych i odbiegających od tych, które panowały podczas produkcji rozsady; b) określenie możliwości uzyskania u danych gatunków i odmian roślin wyższego

plonu wskutek lepszego dostosowania (zahartowania) do mniej korzystnych warunków środowiskowych i bardziej harmonijnego wzrostu roślin po uprzednim działaniu stresu; c) możliwości wykorzystania stresu jako narzędzia wywoływania zmian w poziomie wielu biologicznie czynnych składników w organizmie roślinnym, także takich zmian, które prowadzą do zwiększenia ilości tych składników.

Innym kierunkiem badań było określenie możliwości zastosowania w produkcji ogrodniczej osłon (bio)degradowalnych (jako ściółek lub osłon płaskich) oraz ocena ich wpływu na wzrost, rozwój, plonowanie oraz skład chemiczny kilku gatunków i odmian roślin uprawnych. Prowadzono eksperymenty z osłonami polipropylenowymi z dodatkiem stearynianu żelaza jako aktywatora fotodegradacji, osłonami wyprodukowanymi z poli(kwasu mlekowego) (PLA) oraz wytworzonych z materiałów będących alifatyczno-aromatycznymi kopolimerami (ACC) z dodatkiem lub bez dodatku modyfikatorów, jak i z osłonami ACC z modyfikatorem pozyskanym ze skrobi kukurydzianej pochodzącej z biomasy roślin. Ważnym celem było tu sprawdzenie możliwości wykorzystania biomasy roślinnej do produkcji polimerów. Badania prowadzono w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka oraz projektów BIOGRATEX i BIOMASA.

Prowadził prace związane ze stosowaniem biostymulatorów wyprodukowanych na bazie *Ascophyllum nodosum*, preparatów zawierających wolne aminokwasy i łańcuchy peptydowe lub związki aktywne z grupy nitrofenoli w polowej uprawie roślin warzywnych.

Prowadził badania nad wpływem nanocząstek metali i tlenków metali na rośliny. Do głównych celów badawczych należała ocena wpływu nanocząstek nieorganicznych na zmiany metaboliczne zachodzące w roślinach, w tym działanie mechanizmów antyoksydacyjnych, aktywność fotosyntetyczną, efektywności pobierania dolistnego oraz dokorzeniowego nanocząstek wraz z określeniem miejsc przenikania tych cząstek do rośliny i wywoływania zmian w profilu metabolitów. Badania prowadzone są w ścisłej kooperacji z partnerami krajowymi i zagranicznymi.

Do ważnych badań prowadzonych przed uzyskaniem stopnia doktora habilitowanego zaliczyć należy opracowanie i udoskonalenie technologii produkcji kapusty pekińskiej. Podjęcie tych badań przypadło na czas, gdy kapusta pekińska w Polsce nie była warzywem popularnym, a jej uprawa okazała się kłopotliwa. Oceniano wówczas reakcję różnych odmian tego warzywa na warunki wczesnej wiosny w produkcji polowej, wykorzystując różne techniki osłaniania i różne materiały osłonowe, ze szczególnym uwzględnieniem wpływu warunków produkcji na plonowanie oraz przedwczesne wybijanie roślin kapusty w pędy kwiatostanowe, jeden z największych problemów uprawowych w ówczesnym czasie. Potencjał plonotwórczy różnych odmian kapusty pekińskiej oceniano również w uprawie na zbiór letni i jesienny. Porównywano efektywność plonotwórczą kilku metod uprawy kapusty pekińskiej. Oceniano sposoby przygotowania rozsady kapusty pekińskiej, różnicując wiek rozsady, wielkość bryły korzeniowej rozsady czy sposoby hartowania przed sadzeniem roślin w polu. Prace badawcze podjęto w celu znalezienia najbardziej optymalnych metod podnoszących poziom plonowania tego warzywa i określenia modyfikującego wpływu tych czynników na zawartość składników biologicznie aktywnych w główkach kapusty pekińskiej.

Wychodząc naprzeciw potrzebie zwiększania asortymentu gatunków użytkowych w Polsce podjęto cykl badań nad mało rozpowszechnionymi lub nieznanymi w naszym kraju warzywami azjatyckimi, głównie należącymi do grupy kapustowatych. Celem tych badań było określenie możliwości uprawy polowej kapusty chińskiej (*Brassica rapa* var. *chinensis*), a także takich gatunków jak *Brassica rapa* var. *narinosa*, *Brassica rapa* var. *japonica*, jak też *Brassica rapa* var. *perviridis* w polskich warunkach klimatycznych.

Zajmował się także doskonaleniem technologii produkcji innych warzyw w uprawie zarówno w polu, jak i pod osłonami. Badania obejmowały różne dziedziny agrotechniki takich gatunków, jak kapusta głowiasta biała, kalafior, brokuł, sałata, seler naciowy, papryka słodka.

Kierował zespołami badawczymi realizującymi projekty finansowane w drodze konkursów krajowych i zagranicznych, w tym 3 projektami międzynarodowymi (koordynator ze strony polskiej), 2 projektami finansowanym przez NCN lub KBN. Na przestrzeni lat pracy zawodowej uczestniczył łącznie w 18 projektach badawczych.

Jego dotychczasowy dorobek naukowy to 97 prac oryginalnych i przeglądowych, w tym 43 artykułów w czasopismach indeksowanych w bazie Journal Citation Reports (JCR), 2 monografie oraz 4 rozdziały w książkach i innych opublikowanych opracowaniach. Sumaryczna wartość współczynnika wpływu (IF) wynosi 51,957, a wskaźnika SCImago Journal Rank (SJR) 21,101, liczba punktów według wykazu czasopism MNiSW zgodnie z rokiem wydania to 1860 (stan na połowę 2020 r.). Indeks Hirscha wynosi 6, natomiast liczba cytowań to 140 według bazy Web of Science Core Collection.

Był członkiem Senatu Uniwersytetu Rolniczego w latach 2016–2020, a ostatnio został wybrany na kolejną kadencję. Pełnił funkcję przewodniczącego Senackiej Komisji ds. Nauczania. Przewodniczył także Komisji ds. Nagród i Odznaczeń (obecnie Dziekańskiej Komisji ds. Oceny Kadr, Nagród i Odznaczeń), brał udział w pracach Rektorskiej Komisji ds. Nagród, Rektorskiej Komisji ds. Opracowania Regulaminu Studiów UR, Rektorskiej Komisji ds. e-learningu, Wydziałowej Komisji Rekrutacyjnej, Wydziałowej Komisji ds. Zapewnienia i Oceny Jakości Kształcenia.

Od wielu lat pracował w czasopiśmie „Folia Horticulturae", znajdującym się na liście JCR (IF = 1,836), wydawanym pod egidą Polskiego Towarzystwa Nauk Ogrodniczych oraz Sciendo, w którym obecnie pełni funkcję *managing editor*.

Był wielokrotnie wyróżniany nagrodami Rektora Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie za wybitne osiągnięcia w dziedzinie naukowej i za działalność organizacyjną. Za osiągnięcia na polu dydaktyki otrzymał Medal Komisji Edukacji Narodowej.

Nominacje profesorskie: prof. dr hab. inż. Wojciech Przegon

Katedra Geodezji Rolnej, Katastru i Fotogrametrii

Wydział Inżynierii Środowiska i Geodezji

ROZWÓJ NAUKOWY

W latach 1972–1977 studiował w Akademii Rolniczej w Krakowie, gdzie uzyskał dyplom magistra inżyniera geodezji urządzeń rolnych. Stopień doktora nauk technicznych nadała mu Rada Wydziału Melioracji Wodnych AR w Krakowie na podstawie rozprawy *Współzależność między proponowanym użytkowaniem ziemi a efektami krajobrazowymi zagospodarowania przestrzennego pod aspektem ochrony przyrody na przykładzie osad podpienińskich Sromowiec Niżnych i Wyżnych*, którą obronił w 1986 r. W 2007 r. na Wydziale Geodezji i Gospodarki Przestrzennej Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie obronił rozprawę habilitacyjną *Zmiany użytkowania ziemi w procesie urbanizacji krajobrazu na przykładzie miasta Podgórza 1785–1915* i uzyskał stopień naukowy doktora habilitowanego nauk technicznych w zakresie geodezji i kartografii, geodezji rolnej i gospodarki przestrzennej. W 2020 r. Prezydent RP nadał mu tytuł profesora nauk inżynieryjno-technicznych.

PRZEBIEG PRACY ZAWODOWEJ

Od 1977 r. pracuje na etacie naukowo-dydaktycznym na stanowiskach: asystenta stażysty (1977–1978), asystenta (1978–1980), starszego asystenta (1980–1986), adiunkta (1986–2003), starszego wykładowcy (2003–2007), adiunkta (2007–2011). 1 maja 2011 r. został mianowany na stanowisko profesora nadzwyczajnego. W latach 2012–2014 był kierownikiem i przewodniczącym Rady Kierunku Architektura Krajobrazu – Studia Międzywydziałowe. 11 marca 2020 r. Rektor UR zatrudnił prof. Wojciecha Przegona w grupie pracowników badawczo-dydaktycznych na stanowisku profesora w Katedrze Geodezji Rolnej, Katastru i Fotogrametrii na Wydziale Inżynierii Środowiska i Geodezji.

STAŻE NAUKOWE I ZAWODOWE

Staże naukowe w Katedrze Geodezji i Komasacji Politechniki Czeskiej w Pradze (ČVUT) w latach: 1990, 1993, 1996, 1998, 2000 i 2008. W 1986 r. sześciomiesięczny staż produkcyjny w Biurze Studiów i Projektów Budownictwa Wiejskiego w Krakowie. W latach 1991–2002 praca w zespole opiniodawczo-projektowym ARGEO Sp.c., (w latach 1994–2002 jego prezes). W 1979 r. ukończył kurs pedagogiczny. W 2005 r. ukończył szkolenie „Wybrane zagadnienia prawno-geodezyjne z zakresu rozgraniczenia nieruchomości w trybie administracyjnym" oraz w 2017 r. szkolenie „Problemy związane z wprowadzeniem zmian użytków w ewidencji gruntów i budynków wynikające ze stwierdzonych zmian sposobu użytkowania oraz wprowadzanie zmian w ewidencji gruntów wynikające ze zmiany przeznaczenia gruntów w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego z uwzględnieniem ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych". Oba szkolenia organizowało SGP.

PRZYNALEŻNOŚĆ DO ORGANIZACJI NAUKOWYCH I STOWARZYSZEŃ

Od 1990 r. w Polskim Towarzystwie Inżynierii Ekologicznej o. Kraków (w latach 2012–2016 był członkiem Komisji Rewizyjnej Towarzystwa). Od 1994 r. w Komisji Urbanistyki i Architektury PAN Oddział w Krakowie. Od 2011 r. jest sekretarzem naukowym Komisji Urbanistyki i Architektury oraz członkiem Komitetu Naukowego „Teki Komisji Urbanistyki i Architektury". Od 2005 r. w Towarzystwie Miłośników Historii i Zabytków Krakowa. Od 2007 r. w Społecznym Komitecie Odnowy Cmentarza Parafialnego w Zamościu. Od 2009 r. w Towarzystwie Rozwoju Obszarów Wiejskich. Od 2009 r. w Stowarzyszeniu Przyjaciół Woli Duchackiej. Od 2010 r. w Stowarzyszeniu Autorów i Wydawców Copyright Polska. Od 2016 r. w Fundacji „Szlachetne Serca". Od 2016 r. w Stowarzyszeniu Geodetów Polskich, sekcja przy AGH w Krakowie. Od 1995 r. członek, a w latach 1995–2002 prezes i pełnomocnik Zespołu Opiniodawczo-Projektowego Specjalistów Geodezji i Budownictwa Rolniczego ARGEO Sp.c. Od 2015 r. członek Komitetów Naukowych konferencji krajowych i międzynarodowych. Od 2019 r. członek Rady Naukowej Polskiego Klubu Ekologicznego – Małopolska.

WSPÓŁPRACA

Od 1988 r. współpracuje z Katedrą Geodezji i Komasacji na Politechnice Czeskiej w Pradze (ČVUT); od 1993 r. z czasopismem „Pozemkové úpravy" (od 2010 r. jest członkiem rady redakcji); od 1993 r. z prywatnym biurem urządzeń rolnych Příprava a Projektování w Pradze; od 1986 r. z Muzeum Zamojskim w Zamościu; od 1999 r. z redakcją „Zamojskiego Kwartalnika Kulturalnego"; od 2002 r. z Archiwum Państwowym w Zamościu; od 2012 r. z PPA Podczaszy Pracownia Architektury. Ponadto współpracuje z podmiotami i organizacjami samorządowymi.

DZIAŁALNOŚĆ NAUKOWA

Jego pierwsze prace dotyczyły badań związanych z użytkowaniem ziemi w terenach górskich (Pieniny, Gorce). Analizował zagadnienie równowagi agro-sylwo-pastoralnej (grant ind. nr 606169101, 1991–1992). Następnie badał zagadnienia osadnicze i problematykę użytkowania ziemi w procesie urbanizacji krajobrazu. Zajmował się przestrzennymi relacjami pomiędzy architekturą krajobrazu i geodezją rolną (praca habilitacyjna oraz książka z 2016 r. pt. *Geodezja rolna i architektura krajobrazu w kształtowaniu przestrzeni rurystycznej: teoria, badania, aplikacje*. Kolejne badania naukowe związane były z miastem i regionem zamojskim: scalenia gruntów, planowanie i gospodarka przestrzenna, kartografia, dziedzictwo kulturowe, plany ordynacji zamojskiej itd. W *Encyklopedii miasta Zamościa* (2000) zaliczono go do grona regionalistów Zamojszczyzny. W związku z wejściem Polski do UE prowadził badania stanu urządzeń rolnych i struktur przestrzenno-własnościowych polskiej wsi. Do najważniejszych osiągnięć naukowych zalicza wprowadzenie do fachowej literatury geodezyjno-kartograficznej pojęcia „kartograficzne zamostiana" (2001 r., referat – publikacja w sekcji Architectura Militaris Komisji Urbanistyki i Architektury PAN Oddział w Krakowie, a w 2018 r. publikacja (wybitnej) monografii naukowej *Kartograficzne zamostiana*. Wprowadził także pojęcie synergii w „geodezji urządzeń rolnych" (Przegląd Geodezyjny, nr 11, 1998). Opublikował w Polsce i za granicą prace projektowo-budowlane i artystyczne J.P. Lelewela: książka w 1997 r., liczne publikacje, artykuł w „Vermessung, Photogrammetrie, Kulturtechnik" (nr 8, 1999). Dowiódł, że najstarszym dokumentem kartograficznym, na którym zaznaczono położenie starego cmentarza Podgórskiego, jest „Plan sytuacyjny Krakowa, Kazimierza w obrębie murów i Podgórza z 1792 r." wykonany przez płk. Geigera. Dzięki badaniom statystycznym i kartograficznym udowodnił występowanie bardzo rzadkiego zjawiska, jakim jest samorzutna poprawa struktury przestrzennej podziału gruntowego w Podgórzu. Na podstawie historycznych materiałów kartograficznych i opracowań pisanych określił hipotetyczne położenie dworu Rymka z Woli Duchackiej. Badania jego mieszczą się w zakresie dyscyplin: geodezja i kartografia (obecnie inżynieria lądowa i transport), gospodarka przestrzenna, architektura krajobrazu, socjologia kultury oraz socjologia i antropologia miasta i wsi. Jest pasjonatem kartografii historycznej i dziedzictwa kulturowego miast i wsi.

DOROBEK NAUKOWY

Łączny dorobek naukowy to 193 publikacje: 134 oryginalne prace twórcze, 23 monografie lub rozdziały w monografiach, 25 artykułów w publikacjach konferencyjnych międzynarodowych i krajowych. Jest autorem 22 książek, w tym: cyklu monograficznego *Architektura Krajobrazu. Kronika*, 6 zeszytów oraz 3 książek i 3 skryptów we współautorstwie. Wykaz nie obejmuje grantów i projektów, których wyniki opracowano w formie elaboratów. Zostały one przekazane właściwym instytucjom w celu wdrożenia. Był kierownikiem 2 grantów indywidualnych i głównym wykonawcą w 2 zespołowych. Współwykonawca 5 projektów badawczych. Promotor 4 zakończonych przewodów doktorskich, w tym 1 z wyróżnieniem. Recenzent i opiniodawca 11 prac habilitacyjnych oraz recenzent 11 rozpraw doktorskich, w tym jednej z Czech. Recenzent 11 monografii naukowych, 4 podręczników, 1 grantu, 5 projektów wydawniczych, 45 artykułów naukowych. Z ramienia KUiA PAN Oddział w Krakowie zorganizował w Zamościu w 2015 r. konferencję „Przestrzeń kulturowa Zamościa: urbanistyka, architektura, krajobraz, życie miasta". W 1986 r. był współorganizatorem i sekretarzem sesji naukowej „Autostrada w krajobrazie polskiej wsi". Uczestniczył w 98 konferencjach, sesjach, sympozjach i seminariach naukowych. Wygłosił 42 referaty, w tym 15 na konferencjach międzynarodowych.

DZIAŁALNOŚĆ DYDAKTYCZNA

W latach 1988–1991 był opiekunem naukowym Koła Naukowego Geodetów, o którego działalności napisał 5 artykułów. Koło współpracowało z uczelniami w Pradze, Moskwie i Kownie. Był opiekunem prac studenckich (1. nagroda w Pradze), kierownikiem obozów naukowych w Gorcach (1986), Lubomierzu (1987), Szczecinie-Policach (1989), opiekunem studentów z Moskwy (1990). W 2013 r. KNG nadało mu honorowe członkowstwo. W 2010 r. zorganizował Koło Naukowe Architektów Krajobrazu. Był inicjatorem i opiekunem wydawnictwa „Plamą i kreską. Wybrane prace studentów Architektury Krajobrazu". Współuczestniczył ze studentami w corocznym Festiwalu Nauki, od 2010 r. z jego inicjatywy studenci uczestniczyli w festiwalu Święto Ogrodów, od 2010 r. zorganizował 5 wykładów otwartych oraz 15 wystaw prac studentów AK, w tym 2 w Urzędzie Miasta Krakowa. W otwarciu wystawy „Lwów – ludzie, architektura, krajobrazy" w 2014 r. uczestniczył wicekonsul Ukrainy w Krakowie. Dbał o publikacje studentów („AURA", „Modny Kraków") oraz ich publiczne wystąpienia (Radio Plus). Za osobisty sukces uważa, że w 2015 r. mgr inż. arch. kraj. Anna Adamczyk-Wiraszka otrzymała Nagrodę Miasta Krakowa w dziedzinie kultura i sztuka – kategoria prace dyplomowe. Był pomysłodawcą, recenzentem oraz wydawcą albumu jej autorstwa *Od idei do realizacji – projekt koncepcyjny rekompozycji Parku Edukacji Globalnej „Wioski Świata"* (w językach polskim, angielskim i włoskim) oraz inicjatorem jej wystawy autorskiej w 2016 r. Był promotorem 54 prac dyplomowych i recenzentem 99. Dwie prace otrzymały kartę aplikacji produktu Biura Planowania Przestrzennego w Krakowie i Biura Miejskiego

Konserwatora Zabytków w Krakowie. Prowadzi zajęcia dydaktyczne na kierunkach studiów: geodezja i kartografia, gospodarka przestrzenna i architektura krajobrazu.

DZIAŁALNOŚĆ ORGANIZACYJNA

Do prac organizacyjnych na Uczelni zalicza: podpisanie w 1997 r. umowy o współpracy naukowo-badawczej i dydaktycznej pomiędzy Katedrą Geodezji Rolnej, Katastru i Fotogrametrii na UR a Katedrą Geodezji i Komasacji na Politechnice Czeskiej (ČVUT) w Pradze; podpisanie 5 umów z podmiotami zewnętrznymi dotyczącymi współpracy z „Architekturą Krajobrazu" (2012–2014); udzielił 6 wywiadów w prasie, radiu i telewizji promujących działalność naukowo-dydaktyczną; od 1977 r. spotykał się z młodzieżą szkół średnich w celu promocji kierunku studiów. Jest przewodniczącym Rady Bibliotecznej Biblioteki Głównej UR od 2009 r. W latach 2014–2019 r. był pełnomocnikiem dziekana ds. praktyk zawodowych studentów architektury krajobrazu. Ponadto jest członkiem: Komisji Nauki ds. Kierunku Geodezja i Kartografia (od 2011 r.), Rady Kierunku Architektura Krajobrazu (od 2009 r.), Komisji Rekrutacyjnej na Kierunku Architektura Krajobrazu (od 2009 r.), Rady Dyscypliny Inżynieria Lądowa i Transport na UR (od 2019 r.). 14-krotnie został wyróżniony Nagrodą Rektora UR. Otrzymał 3 listy gratulacyjne i 56 podziękowań od różnych instytucji i stowarzyszeń. W 2011 r. otrzymał odznakę Za Zasługi dla Związku Kombatantów Rzeczypospolitej Polskiej i Byłych Więźniów Politycznych. W 2011 r. otrzymał od Prezydenta RP złoty Medal za Długoletnią Służbę, a w 2014 r. od Prezydenta Krakowa odznakę Honoris Gratia. W 2016 r. otrzymał medal Zasłużony dla II LO w Zamościu. W 2009 r. został laureatem konkursu „Morando 2008 – Zamojska Osobowość Roku" zorganizowanego pod patronatem Prezydenta Zamościa.

INNE ZAINTERESOWANIA

Tenis ziemny i stołowy, operetka, bridge, literatura faktu oraz bywanie w kawiarniach.

Wspomnienie o zmarłych: prof. dr hab. Ryszard Poznański (1943–2020)

Ryszard Poznański – prof. dr hab. nauk leśnych w zakresie urządzania lasu; fot. Archiwum UR

Urodził się 19 lipca 1943 r. w Leśnej (województwo świętokrzyskie). Studia ukończył na Wydziale Leśnym SGGW w Warszawie, gdzie uzyskał tytuł zawodowy magistra inżyniera leśnictwa (1967) na podstawie pracy *Wpływ ściany drzewostanu na kształtowanie się temperatury i wilgotności powietrza na zrębie*. W 1975 r. uzyskał stopień naukowy doktora nauk leśnych na Wydziale Leśnym AR w Krakowie na podstawie pracy „Metoda optymalnego wyboru lokalizacji użytkowania rębnego" (Acta Agr. et Silv., Ser. Silv., 16, 1976). Habilitował się na tym samym Wydziale z zakresu urządzania lasu (1986) na podstawie rozprawy *Prognozowanie produkcji i rozwoju zasobów drzewnych w świetle zjawisk przeżywania i wyrębu drzewostanów* (Zesz. Nauk. AR w Krakowie, Rozprawy 98, 1985). Tytuł naukowy profesora nauk leśnych otrzymał w 1996 r. Od ukończenia studiów pracował na Wydziale Leśnym WSR/AR/UR w Krakowie, początkowo jako asystent stażysta, a następnie asystent (1967-1968), starszy asystent (1971-1977), adiunkt (1974-1986), docent (1987-1995), profesor nadzwyczajny (1996–2005), a od 2006 r. profesor zwyczajny w Katedrze Urządzania Lasu AR w Krakowie. W latach 1991 do 2002 był kierownikiem Katedry Urządzania Lasu AR w Krakowie. W 2008 r. pracował na stanowisku profesora zwyczajnego w Zakładzie Urządzania i Monitoringu Lasu Instytutu Badawczego Leśnictwa w Sękocinie Starym.

Odbył staże naukowe w trzech placówkach zagranicznych: 15-miesięczny staż w Katedrze Urządzania Lasu Federalnej Politechniki Technicznej w Zurychu (1978–1979), w roku 1981 miesięczny staż w Instytucie Badawczym Leśnictwa w Birmensdorfie w Szwajcarii, a w 1989 r. miesięczny staż naukowy na Uniwersytecie Albrechta i Ludwika we Fryburgu Bryzgowijskim. W latach 1982–1991 odbył rozłożony na kilka etapów, trwający łącznie 21 miesięcy staż naukowy i praktyczny w Departamencie

Leśnym Obwalden w Sarnen w Szwajcarii.

Jego główne zainteresowania naukowe dotyczyły teoretycznych, metodologicznych i praktycznych zagadnień urządzania lasu, a szczególnie: statystyczno-matematycznych metod inwentaryzacji i kontroli rozwoju lasu, probabilistycznych modeli lasu, teoretycznego opisu lasu, etatów rębnych oraz metod: prognozowania, programowania i planowania rozwoju zasobów drzewnych dla jedno-, kilku- i wielogeneracyjnych gospodarstw leśnych.

Był współautorem wprowadzenia metody kontrolnej w statystyczno-matematycznym systemie inwentaryzacji w lasach parków narodowych: Gorczańskiego, Tatrzańskiego i Świętokrzyskiego, Leśnego Zakładu Doświadczalnego w Krynicy oraz lasów komunalnych Krakowa-Krowodrzy.

Najważniejszym nurtem naukowych zainteresowań, niemal w całym okresie Jego działalności zawodowej, były problemy z zakresu regulacji rozwoju lasu. Do najważniejszych osiągnięć z tego zakresu zaliczyć można opracowania naukowe dotyczące:

1. oryginalnych teoretycznych i metodycznych podstaw regulacji rozwoju lasu, a wśród nich: a) teoretycznych i metodycznych podstaw prognozowania, programowania i planowania rozwoju lasu, b) teoretycznych i metodycznych podstaw systemu utrzymania trwałego i zrównoważonego rozwoju lasu, c) probabilistycznego wzorca wiekowej struktury gospodarstw leśnych, d) teoretycznych i metodycznych podstaw oceny zjawisk przeżywania i ubywania drzew drzewostanów, e) ustalenia norm rozwojowych dla lasów różnych postaci, f) określenia typów rozkładu pierśnic i stadiów rozwoju lasów różnowiekowych;

2. nowych etatów rębnych, wśród których wyróżniał: a) etat pilności i możliwości wyrębu drzewostanów w zrębowym sposobie zagospodarowania, uwzględniający po raz pierwszy w historii urządzania lasu kryterium porządku przestrzennego, b) etat z okresu odnowienia i zakresu uprzątania drzewostanów w przerębowo-zrębowym sposobie zagospodarowania z rębnią częściową, uwzględniający po raz pierwszy w historii urządzania lasu kryterium porządku przestrzennego, a także dwa kryteria hodowlane: okres odnowienia i okres uprzątania, c) etat faz rozwojowych w przerębowo-zrębowym sposobie zagospodarowania z rębnią stopniową udoskonaloną dla różnych faz rozwojowych, d) etat odtwarzania i utrzymania zróżnicowanej struktury lasu w przerębowym sposobie zagospodarowania dla różnych faz rozwojowych;

3. metod regulacji – programowania rozwoju lasów w sposobach zagospodarowania: a) zrębowym, b) przerębowo-zrębowym z rębnią częściową, c) przerębowo-zrębowym z rębnią stopniową udoskonaloną, d) przerębowym.

W swoim dorobku naukowym ma również 10 książek i skryptów akademickich, m.in.: *Nowoczesne metody gospodarowania w lasach górskich* (część I; Centrum Informacyjne Lasów Państwowych, Warszawa, 2000), *Problemy inwentaryzacji lasu* (Skrypty AR w Krakowie, 2002), *Wpływ czynników otoczenia na przeżywanie i ubywanie drzewostanów w klasach wieku* (AR w Krakowe, 2003); *Regulacja gospodarstw leśnych jako podstawa utrzymania trwałego i zrównoważonego rozwoju lasu* (SITLiD, DGLP. Wyd. Świat, Warszawa, 2003), *Nowe metody regulacji w urządzaniu lasu* (AR w Krakowie, 2004), *Problemy regulacji w urządzaniu lasu. Przewodnik do ćwiczeń* (AR w Krakowie, 2005).

Był promotorem 2 rozpraw doktorskich oraz 50 prac inżynierskich i magisterskich. Brał czynny udział w 33 krajowych i zagranicznych kongresach, sympozjach i konferencjach naukowych. Kierował 18 programami badawczymi finansowanymi ze środków Komitetu Badań Naukowych, Ministerstwa Środowiska, Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych, Fundacji Miejski Park i Ogród Zoologiczny w Krakowie.

Był członkiem Polskiego Towarzystwa Leśnego. Współpracował intensywnie z Ministerstwem Środowiska, Dyrekcją Generalną Lasów Państwowych oraz Biurem Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej w zakresie opracowań założeń polityki leśnej państwa, doskonalenia metod inwentaryzacji lasu, a także regulacji rozwoju gospodarstw leśnych. Członek Komisji Ekspertów ds. Leśnictwa i Technologii Drewna Ministerstwa Edukacji Narodowej (1996–2000). Audytor, ekspert i niezależny recenzent z zakresu certyfikacji lasów według systemu FSC w firmie SGS Forestry Oxford i SGS Supervise Poland. Przeprowadzał wielokrotnie certyfikację gospodarki leśnej w 12 Regionalnych Dyrekcjach Lasów Państwowych (1995–2003). Był czterokrotnie członkiem Komisji ds. Nowelizacji Instrukcji Urządzania Lasu (1980–2009). Pierwszy przewodniczący Rady Naukowo-Społecznej Leśnego Kompleksu Promocyjnego „Lasy Beskidu Sądeckiego" (2006–2008). Należał do Prezydium Rady Naukowo-Społecznej Leśnego Kompleksu Promocyjnego „Puszcza Świętokrzyska" (od 2006 r.), był przewodniczącym Komisji Wydziałowej ds. Leśnego Zakładu Doświadczalnego AR/UR w Krynicy-Zdroju (2002–2008) i członkiem Rady Naukowej Świętokrzyskiego Parku Narodowego (od 1996).

Otrzymał Nagrodę Ministra Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki (1987) za osiągnięcia naukowe oraz wielokrotnie nagrody Rektora AR w Krakowie. Interesował się muzyką klasyczną oraz turystyką górską (alpejską).

Opracowanie:
prof. dr hab. inż. Jarosaw Socha
kierownik Katedry Zarządzania
Zasobami Leśnymi
Wydział Leśny

Dr hab. inż. Barbara Ścigalska, prof. UR

Wspomnienie o zmarłych: dr hab. inż. Barbara Ścigalska, prof. UR (1948–2020)

Z głębokim smutkiem i żalem społeczność akademicka przyjęła wiadomość o śmierci dr hab. inż. Barbary Ścigalskiej, prof. UR. Pani profesor zmarła 1 czerwca 2020 r., a uroczystości pogrzebowe odbyły się 5 czerwca na Cmentarzu Podgórskim w Krakowie. Koleżankę pożegnali: JM prof. dr hab. inż. Włodzimierz Sady – rektor Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie, prof. dr hab. inż. Andrzej Lepiarczyk – dziekan Wydziału Rolniczo-Ekonomicznego oraz dr hab. inż. Piotr Kacorzyk, prof. UR – przewodniczący Związku Zawodowego ZNP. W imieniu koleżanek i kolegów z katedry zmarłą pożegnał również prof. dr hab. inż. Teofil Łabza.

Barbara Ścigalska urodziła się 14 czerwca 1948 r. w Krakowie. Całą drogę naukowej kariery związała z naszą Uczelnią, kończąc w roku 1972 Wydział Rolniczy ówczesnej WSR. Pracę zawodową związała z Wydziałem Rolniczym, później – Rolniczo-Ekonomicznym macierzystej Uczelni. Doktorat obroniła w roku 1980, zaś stopień naukowy doktora habilitowanego uzyskała w 2001 r. W roku 2009 objęła stanowisko profesora nadzwyczajnego Uniwersytetu Rolniczego. Była zatrudniona najpierw w Zakładzie (a później Katedrze) Ogólnej Uprawy Roli i Roślin, a następnie w Katedrze Agrotechniki i Ekologii Rolniczej. W 2015 r. prof. Barbara Ścigalska przeszła na emeryturę. Na naszej Uczelni pracowała nieprzerwanie przez ponad 43 lata, zajmując kolejne stanowiska: od asystenta, poprzez adiunkta, aż po profesora nadzwyczajnego Uniwersytetu Rolniczego.

Nauka polska straciła zasłużonego badacza, szczególnie w zakresie uprawy roli i roślin. Zainteresowania naukowe pani profesor Barbary Ścigalskiej koncentrowały się m.in. na znaczeniu czynników agrotechnicznych i siedliskowych w kształtowaniu wielkości i jakości plonów w regionie Polski Południowej. Swoje badania prowadziła na terenach nizinnych Małopolski oraz górskich w warunkach Beskidu Niskiego. Zajmowała się również tematyką agroturystyki i turystyki wiejskiej. Prezentowane zainteresowania badawcze opublikowała w ponad 100 opracowaniach naukowych i popularnonaukowych oraz materiałach konferencyjnych.

Profesor Barbara Ścigalska była bardzo cenionym przez studentów dydaktykiem. Opiekowała się ponad 100 pracami inżynierskimi i magisterskimi oraz pełniła funkcję promotora pracy doktorskiej oraz kierownika grantu promotorskiego. Pani Profesor nie odmawiała podejmowania się dodatkowych obowiązków, które wykraczały poza prowadzenie zajęć dydaktycznych na Uniwersytecie. Prowadziła wykłady dla kadry inżynieryjnej w ówczesnym Ośrodku Postępu Rolniczego w Krakowie. Współpracowała ze Stowarzyszeniem Inżynierów i Techników Rolnictwa i Zakładem Upowszechniania Postępu oraz z ośrodkami pracującymi na rzecz oświaty i doradztwa rolniczego. Brała czynny udział w wielu konferencjach i kongresach naukowych organizowanych przez renomowane ośrodki naukowe w kraju.

Pani Profesor bardzo zaangażowała się w działalność organizacyjną na rzecz Uczelni i rodzimego wydziału. Pełniła wiele funkcji, najpierw opiekuna domu studenckiego, a następnie była wieloletnim członkiem Senatu Uniwersytetu Rolniczego, zasiadając w bardzo wielu senackich i rektorskich komisjach. Była również członkiem Rady Wydziału Rolniczo-Ekonomicznego nieprzerwalnie przez 26 lat, pracowała w Wydziałowych Komisjach, m.in. Wyborczej, Rekrutacyjnej,

Komisjach ds. Nagród i Odznaczeń, ds. Rozwoju. Piastowała również funkcję przewodniczącej Komisji ds. Nagród.

Za swoją działalność naukową, dydaktyczną i organizacyjną prof. Ścigalska została odznaczona Złotym Krzyżem Zasługi i Medalem Komisji Edukacji Narodowej, który szczególnie sobie ceniła. Z wielką pasją angażowała się w działalność związkową. W latach 2001–2014 pełniła funkcję prezesa ZNP. Za swoją długoletnią działalność związkową została wyróżniona Złotą odznaką ZNP. Ponadto wiele nagród otrzymała od JM Rektora.

Tak trudno pisać te słowa, zwłaszcza że prof. Barbara Ścigalska była moim nauczycielem, a potem współpracownikiem. Miałem możliwość pracować z Nią ponad 35 lat. Była wielkim naszym katedralnym przyjacielem, dobrym i wrażliwym człowiekiem. Nieobce były Jej nasze sprawy – nie tylko zawodowe, ale i rodzinne. Tym bardziej trudno jest nam pogodzić się z Jej odejściem. Widocznie była niezbędna tam na górze, aby innym pomagać i przekazywać wiedzę o swoich ulubionych roślinach (szczególnie o pszenżycie i amarantusie), o uprawie roli i innych zagadnieniach, którymi zajmowała się w swojej pracy zawodowej.

Niech spoczywa w pokoju. Na zawsze pozostanie w naszej pamięci.

Prof. dr hab. inż. Andrzej Lepiarczyk
kierownik Katedry Agroekologii
i Produkcji Roślinnej
dziekan Wydziału Rolniczo-Ekonomicznego

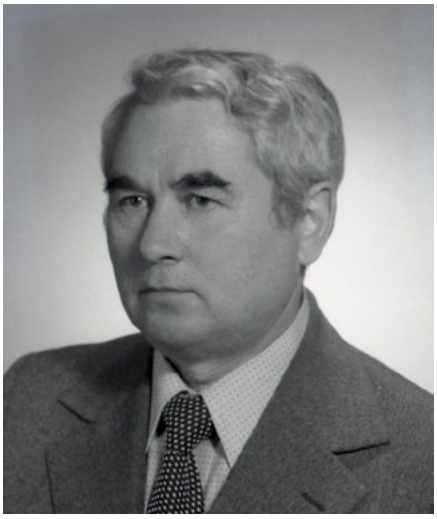

Prof. dr hab. inż. Emil Pasela; fot. Archiwum UR

Wspomnienie o zmarłych: prof. dr hab. inż. Emil Pasela (1923–2020)

7 czerwca 2020 r., przeżywszy lat 97, zmarł prof. dr hab. inż. Emil Pasela – wieloletni kierownik Katedry Meteorologii i Klimatologii Rolniczej w latach 1977–1993. W okresie 1977–1981 Katedra funkcjonowała oficjalnie jako Zespół Agrometeorologii w Instytucie Melioracji Rolnych i Leśnych (obecnie Katedra Ekologii, Klimatologii i Ochrony Powietrza). Na cmentarzu Salwatorskim w Krakowie, gdzie spoczął w grobowcu rodzinnym 18 czerwca, żegnała Go rodzina, pracownicy Katedry i Uczelni oraz liczne grono przyjaciół i znajomych. W imieniu Uczelni żegnali Zmarłego: rektor Uniwersytetu Rolniczego im. Hugona Kołłątaja w Krakowie prof. dr hab. inż. Włodzimierz Sady, dziekan Wydziału Inżynierii Środowiska i Geodezji prof. dr hab. Krzysztof Gawroński oraz kierownik Katedry Ekologii, Klimatologii i Ochrony Powietrza dr hab. inż. Agnieszka Ziernicka-Wojtaszek, prof. UR. Z uwagi na fakt, że szczegóły pracowitego życia zmarłego Profesora Emila Paseli zawarte są w przemówieniach pożegnalnych, zwłaszcza JM Rektora UR i dziekana Wydziału, a także ze względu na ich wydźwięk emocjonalny tym razem drukujemy wszystkie trzy wystąpienia *in extenso* z przekonaniem, że jako całość będą nie tylko rzetelnym wspomnieniem zasług zmarłego profesora, wyrazem i hołdem wdzięczności dla Mistrza, ale i zobowiązaniem do wzięcia odpowiedzialności w kontynuacji Jego misji.

EMIL PASELA – PROFESOR DOKTOR HABILITOWANY NAUK ROLNICZYCH W ZAKRESIE UPRAWY ROLI I ROŚLIN – AGROMETEOROLOGII

Urodził się 3 czerwca w 1923 r. w Iwierzycach koło Rzeszowa. Żona Leokadia z Pawłowskich, córki: Małgorzata (ur. 1962) i Ewa (ur. 1964).

Studia ukończył na Wydziale Rolniczym Wyższej Szkoły Rolniczej w Krakowie, uzyskując na podstawie pracy *Wpływ mieszanek motylkowo-trawiastych na strukturę i czynność biologiczną gleb lekkich w Mydlnikach* dyplom inżyniera rolnictwa (1954) i magistra nauk agrotechnicznych (1955). Stopień naukowy doktora nauk rolniczych uzyskał na WSR w Krakowie (1965) na postawie pracy *Kształtowanie się wzrostu, rozwoju*

i plonowania trzech odmian jęczmienia jarego w zależności od wilgotności gleby i niektórych elementów meteorologicznych. Stopień doktora habilitowanego nauk rolniczych w zakresie uprawy roślin uzyskał na tym samym Wydziale (1976) na podstawie dorobku naukowego i pracy *Kształtowanie się masy korzeniowej jęczmienia jarego w poszczególnych warstwach profilu glebowego w zależności od wilgotności gleby i niektórych elementów meteorologicznych*. Tytuł naukowy profesora nauk rolniczych uzyskał w 1991 r.

Odbył 6-miesięczny staż naukowy (1967) w Instytucie Agrometeorologii na Uniwersytecie Karola Marksa w Lipsku.

Po ukończeniu studiów rozpoczął pracę w Katedrze Ogólnej Uprawy Roli i Roślin WSR w Krakowie jako asystent (1955–1957), następnie był zatrudniony w Katedrze Meteorologii i Klimatologii Rolniczej na stanowisku starszego asystenta (1957–1964), adiunkta (1964–1977), docenta (1977–1990) i profesora nadzwyczajnego (1990–1993). Był kierownikiem Zespołu Agrometeorologii w Instytucie Melioracji Rolnych i Leśnych (1977–1981), równocześnie wicedyrektorem tegoż Instytutu (1979–1981), następnie kierownikiem Katedry Meteorologii i Klimatologii Rolniczej (1982–1993). Pełnił funkcję prodziekana Wydziału Melioracji Wodnych AR (1987–1990). Był pełnomocnikiem dziekana (1978–1982) i pełnomocnikiem rektora ds. domów studenckich (1981–1987), członkiem Senackiej Komisji ds. Studentów (1984–1987) i Senackiej Komisji ds. Dydaktyki, Wychowania i Absolwentów (1987–1990). Przeszedł na emeryturę w 1993 r.

Jego główne zainteresowania naukowe dotyczą agrometeorologii, w szczególności potrzeb wodnych roślin uprawnych oraz wpływu czynników pogody na ich plonowanie. Jest autorem lub współautorem wielu prac naukowych, do których należą: *Wpływ niektórych elementów meteorologicznych na kształtowanie się wilgoci w glebie pod rośliną uprawną i w profilu bez roślin* (Zesz. Nauk. WSR w Krakowie, ser. Melioracje 5, 1971); *Okresy zwiększonych potrzeb wodnych jęczmienia jarego uprawianego na glebie lekkiej oraz warunki utrzymania korzystnej dla roślin wilgotności gleby* (Acta Agraria et Silvestria, ser. Agraria vol. XVI/2, 1976); *Wybrane charakterystyki opadów ulewnych i nawalnych w piętrze pól uprawnych w Karpatach* (Zesz. Nauk. AR w Krakowie, ser. Melioracje 11, 1985); *Wpływ ilości i częstości opadów atmosferycznych na plonowanie roślin uprawnych w Karpatach Zachodnich* (Probl. Zagosp. Ziem Górskich, 30, 1990).

Współpracował z praktyką poprzez Rolnicze Zakłady Doświadczalne oraz publikacje wdrożeniowe w Informatorze Regionalnego Zakładu Upowszechniania Postępu AR w Krakowie.

Był członkiem Sekcji Agrometeorologii Komitetu Meteorologii i Fizyki Atmosfery PAN w Warszawie (1983–1991).

Odznaczony został Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski (1985), Złotym Krzyżem Zasługi (1978), Medalem Komisji Edukacji Narodowej (1983), złotą odznaką Za Pracę Społeczną dla Miasta Krakowa (1977). Wyróżniony nagrodą Ministra Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki (1981) i kilkakrotnie nagrodą Rektora Akademii Rolniczej w Krakowie.

Dr hab. Agnieszka-Ziernicka-Wojtaszek, prof. UR
kierownik Katedry Ekologii, Klimatologii
i Ochrony Powietrza

POŻEGNANIE PROFESORA EMILA PASELI

Szanowni Zebrani
Pogrążono w smutku Rodzino
Współpracownicy i Przyjaciele Zmarłego Mistrza
Zgromadzeni na ostatnim ziemskim Jego pożegnaniu

Cóż powiedzieć –
każda śmierć przychodzi nie w porę
To jest nasze, profesorze, pożegnanie...

Tak niedawno, prawie jak wczoraj
i codziennie byliśmy w jednej Katedrze
Profesor odwiedzał nas, chociaż nie musiał
Bywał na przedświątecznych spotkaniach
I to on teraz – mówi słowami poety:

Żyłem z wami, cierpiałem i płakałem z wami;
Nigdy mi, kto szlachetny, nie był obojętny:
Dziś was rzucam i dalej idę w cień - z duchami...

***

Zostajemy sami
Ale profesor mówi słowami Słowackiego dalej:

Co do mnie – ja zostawiam maleńką tu drużbę,
Tych, co mogli pokochać serce moje dumne;
Znać, że srogą spełniłem, twardą Bożą służbę
I zgodziłem się mieć tu niepłakaną trumnę.

Zostajemy sami
Ale
W tej chwili posłużę się
Fragmentem z Herberta
„Przyjaciele odchodzą"

Cytuję:

z tymi którzy odeszli
na zawsze
poza mury Cesarstwa Empirii
[Pan Cogito] utrzymuje stosunki żywe
i niezmiennie dobre [...]
w religii jest na to termin
obcowanie świętych

Profesor był człowiekiem głęboko wierzącym
Czego ani nie manifestował, ani też nie ukrywał

***

[...] nasze myśli będą zawsze z Tobą szły.

Bycie pamiętanym zależy od postaw ludzi
– którzy zostają na ziemi.
Naszym losem – współpracowników Profesora
Jest teraz los uczniów pamiętających,
biorących odpowiedzialność za szkołę,
którą prowadził
– za Katedrę, którą kierował nasz Profesor
Dziękujemy Mistrzu za wszelkie dobro
Bóg zapłać...

Wieczny odpoczynek racz Mu dać, Panie,
a światłość wiekuista niechaj mu świeci.

Requiescat in pace

Amen

Informacja z przebiegu obrad Senatu UR

Posiedzenie 13 marca 2020 r.

Senat pozytywnie zaopiniował kandydatury: **prof. dr. hab. inż. Marcina Pietrzykowskiego** oraz **dr. hab. inż. Sylwestra Tabora, prof. UR** na rektora Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie na kadencję 2020–2024.

Senat określił szczegółowy podział miejsc mandatowych w Senacie następnej kadencji.

Senat pozytywnie zaopiniował wnioski o:
• nadanie odznaczeń państwowych.
• nadanie odznaczeń resortowych.
• przyznanie nagrody Prezesa Rady Ministrów.
• przyznanie nagrody Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Senat nadał Złotą Odznakę „Za Wybitne Zasługi dla Uczelni" **prof. dr. hab. inż. Kazimierzowi Wiechowi**.

Senat określił zasady rekrutacji do Szkoły Doktorskiej.

Posiedzenie 20 marca 2020 r.

Senat pozytywnie zaopiniował zmiany w Statucie Uniwersytetu Rolniczego im. Hugona Kołłątaja w Krakowie z dnia 14 czerwca 2019 r.

Posiedzenie 27 marca 2020 r.

Senat pozytywnie zaopiniował wniosek Rady Uczelni dotyczący akceptacji harmonogramu składania rocznych sprawozdań.

Senat ustalił program kształcenia European Horticulture (EUROHORT) w Szkole Doktorskiej Uniwersytetu Rolniczego im. Hugona Kołłątaja w Krakowie.

Senat znowelizował Uchwałę nr 205/2019 Senatu Uniwersytetu Rolniczego im. Hugona Kołłątaja w Krakowie z dnia 20 grudnia 2019 r. w sprawie ustalenia programu studiów podyplomowych pn. *Studia podyplomowe siedliskoznawstwa leśnego*, obowiązującego od semestru letniego roku akademickiego 2019/2020.

Senat ustalił program studiów podyplomowych pn.:
• *doskonalenie zasobów kadrowych w Lasach Państwowych*, obowiązującego od semestru letniego roku akademickiego 2019/2020;
• *ochrona przyrody im. Profesora Stefana Myczkowskiego,* obowiązującego od semestru letniego roku akademickiego 2019/2020;
• *rolnictwo ekologiczne, produkty tradycyjne i regionalne – produkcja i certyfikacja*, obowiązującego od semestru letniego roku akademickiego 2019/2020;

• *użytkowanie lasu i transport leśny,* obowiązującego od roku akademickiego 2020/2021;
• *pszczelarstwo*, obowiązującego od roku akademickiego 2020/2021;
• *zastosowanie współczesnych metod hydrologii w inżynierii i gospodarce wodnej,* obowiązującego od roku akademickiego 2020/2021.

Senat znowelizował:
• Uchwałę Senatu nr 93/2019 z dnia 26 września 2019 r. w sprawie ustalenia zmian w programie studiów I stopnia na kierunku *bioinżynieria zwierząt* na profilu ogólnoakademickim od roku akademickiego 2019/2020;
• Uchwałę Senatu nr 98/2019 z dnia 26 września 2019 r. w sprawie ustalenia zmian w programie studiów II stopnia na kierunku *biologia stosowana* na profilu ogólnoakademickim od roku akademickiego 2019/2020.

Posiedzenie 24 kwietnia 2020 r.

Senat zmienił Statut Uniwersytetu Rolniczego im. Hugona Kołłątaja w Krakowie z dnia 14 czerwca 2019 r.

Posiedzenie 29 maja 2020 r.

Rektor poinformował, że:
• w okresie od ostatniego posiedzenia Senatu zmarli: **Anna Opiła z domu Szymańska** – emerytowany pracownik Wydziału Rolniczo-Ekonomicznego, **mgr Romana Sawińska** – emerytowany pracownik Wydziału Inżynierii Środowiska i Geodezji, **Zofia Stanisz z domu Ryś** – emerytowany pracownik obsługi, **mgr inż. Zbigniew Zawodny** – emerytowany pracownik Wydziału Leśnego, **Stanisław Fraś** – emerytowany pracownik Stacji Doświadczalnej w Garlicy Murowanej, **prof. dr hab. inż. Ryszard Poznański** – emerytowany pracownik Wydziału Leśnego;
• tytuł profesora nauk rolniczych uzyskali: **Bożena Pawłowska**, **Andrzej Kalisz**, **Paweł Satora**;
• tytuł profesora nauk technicznych uzyskali: **Wojciech Przegon** i **Krzysztof Chmielowski**;
• **prof. dr hab. Dariusz Grzebelus** został wybrany na przewodniczącego Komitetu Nauk Agronomicznych PAN w kadencji 2020–2023;
• **prof. dr hab. Dorota Zięba-Przybylska** została wybrana na wiceprzewodniczącą Komitetu Nauk Weterynaryjnych i Biologii Rozrodu PAN w kadencji 2020–2023.

Senat, w 50. rocznicę nadania stopnia doktora, odnowił doktorat:
• **prof. dr. hab. Jana Siekierskiego**,
• **prof. dr. hab. inż. Janusza Rząsy**,
• **prof. dr. hab. inż. Edwarda Feliksika**,
• **prof. dr hab. inż. Małgorzaty Poniedziałek**,
• **prof. dr. hab. Jana Kućmierza**,
• **prof. dr hab. inż. Barbary Michalik**.

Senat znowelizował Uchwały Senatu nr 52/2019 z dnia 29 maja 2019 r. w sprawie warunków, trybu, terminu rozpoczęcia i zakończenia rekrutacji na studia oraz sposobu jej przeprowadzenia w roku akademickim 2020/2021, znowelizowanej Uchwałą Senatu nr 201/2019 z dnia 29 listopada 2019 r.

Senat zmienił:
• uchwałę Senatu nr 27/2017 z dnia 28 kwietnia 2017 r. w sprawie uchwalenia Regulaminu Studiów Doktoranckich,
• uchwałę Senatu nr 78/2019 z dnia 26 września 2019 r. w sprawie określenia sposobu postępowania w sprawie nadania stopnia doktora.

Senat znowelizował:
• Uchwałę Senatu nr 97/2019 z dnia 26 września 2019 r. w sprawie ustalenia zmian w programie studiów I stopnia na kierunku *biologia stosowana* na profilu ogólnoakademickim od roku akademickiego 2019/2020,
• Uchwałę Senatu nr 173/2019 z dnia 26 września 2019 r. w sprawie ustalenia zmian w programie studiów I stopnia na kierunku *zootechnika*, studia stacjonarne na profilu ogólnoakademickim od roku akademickiego 2019/2020,
• Uchwałę Senatu nr 175/2019 z dnia 26 września 2019 r. w sprawie ustalenia zmian w programie studiów I stopnia na kierunku *zootechnika*, studia niestacjonarne na profilu ogólnoakademickim od roku akademickiego 2019/2020.

Senat ustalił:
• program studiów na kierunku: *gospodarka przestrzenna*, studia II stopnia, profil ogólnoakademicki, studia stacjonarne, od roku akademickiego 2020/2021,
• program studiów na kierunku: *gospodarka przestrzenna*, studia II stopnia, profil ogólnoakademicki, studia niestacjonarne, od roku akademickiego 2020/2021,
• zmiany w programie jednolitych studiów magisterskich na kierunku *weterynaria* na profilu ogólnoakademickim, w związku z dostosowaniem do wymogów Polskiej Komisji Akredytacyjnej,
• program studiów drugiego stopnia prowadzonych wspólnie z Uniwersytetem Ondokuz Mayıs w Samsunie (Turcja), Uniwersytetem Rolniczym w Płowdiwie (Bułgaria), Południowym Uniwersytetem Federalnym w Rostowie nad Donem (Rosja) i Jordańskim Uniwersytetem Naukowo-Technologicznym w Irbidzie (Jordania), w ramach Projektu Erasmus+ pn. ERASMUS MUNDUS MASTER PROGRAMME IN SOIL SCIENCE (emiSS),
• program studiów podyplomowych pn. *Biomonitoring procesu biologicznego oczyszczania ścieków i odpadów komunalnych* od roku akademickiego 2020/2021.

Posiedzenie 26 czerwca 2020 r.

Rektor poinformował, że w okresie od ostatniego posiedzenia Senatu zmarli: **dr hab. inż. Barbara Ścigalska, prof. UR** – emerytowany pracownik Wydziału Rolniczo-Ekonomicznego oraz **prof. dr hab. inż. Emil Pasela** – emerytowany pracownik Wydziału Inżynierii Środowiska i Geodezji. Senat uczcił Ich pamięć chwilą ciszy.

Przewodniczący Uczelnianej Komisji Wyborczej **prof. Władysława Migdała** oraz Przewodniczący Kolegium Elektorów **dr hab. Andrzej Krasnodębski, prof. UR**, w asyście **JM Rektora** wręczyli nominację Rektorowi Elektowi – **dr. hab. inż. Sylwestrowi Taborowi, prof. UR**.

JM Rektor wręczył **prof. dr. hab. inż. Kazimierzowi Wiechowi** Złotą Odznakę „Za Wybitne Zasługi dla Uczelni", którą Senat Uniwersytetu Rolniczego im. Hugona Kołłątaja w Krakowie nadał uchwałą nr 24/2020 z dnia 13 marca 2020 r.

Rektor wręczył listy gratulacyjne: **prof. Bożenie Pawłowskiej**, **prof. Andrzejowi Kaliszowi**, **prof. Pawłowi Satorze** oraz **prof. Piotrowi Mickowi**, którym Prezydent RP nadał tytuł profesora nauk rolniczych, oraz: **prof. Wojciechowi Przegonowi** i **Krzysztofowi Chmielowskiemu**, którym Prezydent RP nadał tytuł profesora nauk technicznych.

Rektor poinformował, że:
• **prof. Janusz Sowa** został wybrany na Przewodniczącego Kolegium Lasów Państwowych,
• **dr inż. Joanna Tkaczewska, prof. UR,** z Wydziału Technologii Żywności oraz **dr Remigiusz Pielech** z Wydziału Leśnego znaleźli się w gronie 200 wybitnych młodych naukowców, którzy otrzymają stypendia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego,
• **prof. Jarosław Socha** został wybrany na zastępcę przewodniczącego Komitetu Nauk Leśnych i Technologii Drewna PAN w kadencji 2020–2023,

• 10 czerwca br. odbyło się uroczyste podpisanie porozumienia o współpracy pomiędzy Uniwersytetem Rolniczym w Krakowie a Instytutem Zootechniki Państwowym Instytutem Badawczym w Balicach.

Senat zmienił Uchwałę Senatu nr 78/2019 z dnia 26 września 2019 r. dotyczącą określenia sposobu postępowania w sprawie nadania stopnia doktora.

Senat ustalił warunki, tryb, termin rozpoczęcia i zakończenia rekrutacji na studia oraz sposobu jej przeprowadzenia w roku akademickim 2021/2022.

Senat dostosował program studiów stacjonarnych do standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu lekarza weterynarii na kierunku *weterynaria* – studia jednolite magisterskie, profil praktyczny, od roku akademickiego 2020/2021.

Senat ustalił programu studiów na kierunku:
• *technologia żywności i żywienie człowieka,* studia I stopnia, profil ogólnoakademicki, studia stacjonarne, od roku akademickiego 2020/2021,
• *technologia żywności i żywienie człowieka,* studia II stopnia, profil ogólnoakademicki, studia stacjonarne, od roku akademickiego 2020/2021.

Senat znowelizował:
• Uchwałę Senatu nr 101/2019 z dnia 26 września 2019 r. w sprawie ustalenia zmian w programie studiów I stopnia na kierunku *browarnictwo i słodownictwo* na profilu praktycznym od roku akademickiego 2019/2020,
• Uchwałę Senatu nr 103/2019 z dnia 26 września 2019 r. w sprawie ustalenia zmian w programie studiów II stopnia na kierunku *dietetyka* na profilu ogólnoakademickim, studia stacjonarne od roku akademickiego 2019/2020,
• Uchwałę Senatu nr 104/2019 z dnia 26 września 2019 r. w sprawie ustalenia zmian w programie studiów II stopnia na kierunku *dietetyka* na profilu ogólnoakademickim, studia niestacjonarne od roku akademickiego 2019/2020.

Senat ustalił:
• zmiany w programie jednolitych studiów magisterskich na kierunku *weterynaria* na profilu ogólnoakademickim w związku z dostosowaniem do wymogów Polskiej Komisji Akredytacyjnej,
• program studiów podyplomowych pn. *florystyka* od roku akademickiego 2020/2021,
• program studiów podyplomowych pn. *gospodarka łowiecka i ochrona zwierzyny* od roku akademickiego 2020/2021.

Senat pozytywnie zaopiniował:
• Plan rzeczowo-finansowy na rok 2020,
• wniosek o przyznanie zespołowej nagrody Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Kwestor przedstawił informację o:
• sprawozdaniu finansowym za rok 2019,
• sprawozdaniu z wykonania Planu rzeczowo-finansowego za rok 2019.

Oryginały protokołów wraz z załącznikami znajdują się w Biurze Rektora Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie.

Naukowcy z Uniwersytetu Rolniczego w kierownictwie komitetów Polskiej Akademii Nauk

Pałac Staszica w Warszawie – siedziba PAN; fot. Fred Romero from Paris, France, CC BY 2.0, https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=76963196

Komitety Polskiej Akademii Nauk pełnią funkcje ciał doradczych i opiniodawczych – opracowują stanowiska i ekspertyzy naukowe dla administracji państwowej, pomagają w rozwiązywaniu określonych problemów naukowych. Opiniują akty normatywne dotyczące nauki, jej zastosowań oraz kształcenia. Zajmują się także upowszechnianiem i wprowadzaniem wyników badań oraz wspierają rozwój poszczególnych dyscyplin.

W komitetach PAN zasiadają najwybitniejsi specjaliści z poszczególnych dziedzin nauki. Tym bardziej zatem należy się cieszyć, że wśród nich znaleźli się naukowcy z naszej Uczelni.

Na kadencję 2020–2023 wybrani zostali m.in.: **prof. dr hab. inż. Dariusz Grzebelus**, który został przewodniczącym Komitetu Nauk Agronomicznych, **prof. dr hab. Dorota Zięba-Przybylska**, wybrana na wiceprzewodniczącą Komitetu Nauk Weterynaryjnych i Biologii Rozrodu, i **prof. dr hab. inż. Jarosław Socha**, który został zastępcą przewodniczącego Komitetu Nauk Leśnych i Technologii Drewna.

Funkcje kierownicze powierzone naszym profesorom świadczą, jak wielką renomą i zaufaniem cieszą się oni w środowisku naukowym Polski.

Serdecznie Państwu Profesorom gratulujemy.

Redakcja

Dr inż. Ewelina Jamróz zwyciężczynią konkursu „Eureka! DGP. Odkrywamy polskie wynalazki”

Warszawa, 24 czerwca 2020 r.

Dr inż. Ewelina Jamróz demonstruje swój wynalazek

24 czerwca odbył się Wielki Finał 7. edycji konkursu „Eureka! DGP. Odkrywamy polskie wynalazki”. W konkursie udział wzięły uczelnie, instytuty badawcze i jednostki naukowe Polskiej Akademii Nauk z wynalazkami zgłoszonymi do Urzędu Patentowego RP w latach 2017 i 2018. I miejsce w konkursie zdobyła **dr inż. Ewelina Jamróz** z Wydziału Technologii Żywności Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie za wynalazek **biopolimerowy nanokompozyt**.

Przedstawiony przez **dr inż. Ewelinę Jamróz** wynalazek to biopolimerowa folia, która jest usieciowana nanowypełniaczami. Matrycę folii biopolimerowych stanowi kompleks polisacharydu (furcelleran, FUR) oraz białka (żelatyna, GEL), natomiast nanowypełniacze to nanocząstki selenu (SeNPs) oraz nanocząstki srebra (AgNPs). Wykorzystane białko i polisacharyd to komponenty, które są dopuszczone do spożycia. Proponowany wynalazek stanowi rozwiązanie wielu problemów, z którymi obecnie zmaga się cały świat. Folie biopolimerowe stają się obiecującą alternatywą dla tworzyw sztucznych, które dziś są dużym zagrożeniem dla środowiska. Aktywne folie biopolimerowe typu *smart* są zdefiniowane jako materiały opakowaniowe o polepszonych właściwościach (np. antyoksydacyjnych lub antymikrobiologicznych), które są całkowicie biodegradowalne.

Pani dr. inż Ewelina Jamróz otrzymała nagrodę pieniężną w wysokości 30 tys. zł, a dla Uniwersytetu Rolniczego zdobyła wartą 50 tys. zł kampanię reklamową w mediach INFOR Biznes.

Redakcja

Dr. hab. inż. Grzegorz Wcisło Liderem Innowacji 2020

Warszawa, czerwiec 2020 r.

Dr hab. inż. Grzegorz Wcisło (po lewej) przyjmuje gratulacje od prof. Włodzimierza Sady – rektora UR; na pierwszym planie statuetka Lidera Innowacji 2020; fot. Jacek Okarmus

W XVIII edycji konkursu Godła Promocyjnego Lider Innowacji 2020, odbywającego się pod głównym patronatem honorowym Ministerstwa Rozwoju, w kategorii Akademia Innowacji prestiżowy tytuł Lidera Innowacji otrzymał **dr hab. inż. Grzegorz Wcisło**.

Tytuł został nadany za wybitne zasługi dla rozwoju nauk technicznych i realizację wielu innowacyjnych rozwiązań. Opracowane przez naszego naukowca technologie i urządzenia były wielokrotnie nagradzane na światowych wystawach wynalazków, a także zostały wdrożone do produkcji i funkcjonują w jednostkach naukowych oraz w przedsiębiorstwach w wielu krajach na całym świecie.

Redakcja

DOTYCHCZASOWE SUKCESY

Dr hab. inż. Grzegorz Wcisło jest naukowcem, konstruktorem i wynalazcą oraz ekspertem w dziedzinie nowych technologii. Konstruuje urządzenia o wysokim stopniu innowacyjności i zaawansowania technologicznego. Opracowane technologie i urządzenia prezentował na wystawach wynalazków, badań naukowych i technik aż na trzech kontynentach. Urządzenia i technologie były bardzo wysoko oceniane przez międzynarodowe zespoły jurorów i wyróżnione zostały złotymi i srebrnymi medalami. Jeden z wynalazków, BioHydrogen – urządzenie do produkcji prądu z paliw i bio-

XVIII EDYCJA
KONKURSU GODŁA PROMOCYJNEGO
LIDER INNOWACJI® 2020

Główny Patronat Honorowy
Ministerstwo Rozwoju

Certyfikat
nadania tytułu
LIDER INNOWACJI® 2020
w kategorii AKADEMIA INNOWACJI
dla
dr hab. inż. Grzegorza Wcisło, prof. MCOŻE
za
wybitne zasługi dla rozwoju nauk technicznych, realizację wielu innowacyjnych rozwiązań; opracowane przez niego technologie i urządzenia były wielokrotnie nagradzane na światowych wystawach wynalazków; zostały wdrożone do produkcji i funkcjonują w jednostkach naukowych oraz w przedsiębiorstwach w wielu krajach na trzech kontynentach.

Certyfikat upoważnia jego posiadacza do korzystania z prawa ochronnego nr R.148441 na używanie znaku towarowego LIDER INNOWACJI w zakresie oznaczania swoich towarów i usług oraz w celach promocyjno-marketingowych, zgodnie z załącznikiem nr 1 do regulaminu konkursu.
Zarejestrujący prawami nr R.148441

Przewodniczący Kapituły Godła Promocyjnego „Lider Innowacji"
Prof. Krzysztof Banaś

Współprzewodnicząca Kapituły Godła Promocyjnego „Lider Innowacji"
mgr Barbara Haller de Hallenburg-Illg

Polska, czerwiec 2020

Certyfikat nadania tytułu Lidera Innowacji 2020 w kategorii Akademia Innowacji

Dr inż. Grzegorz Wcisło odbiera Grand Prix prestiżowej wystawy Brussels Innova 2012

Medal zdobyty podczas wystawy BRUSSELS INNOVA 2012 za najbardziej innowacyjny wynalazek

paliw zdobył złoty medal z wyróżnieniem na prestiżowej wystawie BRUSSELS INNOVA 2012, a ponadto został uznany przez Światową Organizację Własności Intelektualnej za najlepszy, najbardziej innowacyjny wynalazek spośród prezentowanych na tejże wystawie. Do konkursu, co warto podkreślić, zgłoszono aż 345 wynalazków z całego świata. Grand Prix zdobyte w Brukseli jest (na razie!) najwyższym międzynarodowym osiągnięciem Grzegorza Wcisły.

Światowa Organizacja Własności Intelektualnej (Organisation Mondiale de la Propriété Intelectuelle, OMPI; Word Intellectual Property Organization, WIPO) jest jedną z szesnastu agend ONZ, z siedzibą w Genewie, zajmującą się tworzeniem regulacji prawnych związanych z ochroną własności intelektualnej, ochroną tworzonych technologii i urządzeń, a także świadczeniem pomocy prawnej i technologicznej dotyczącej wynalazczości. WIPO ściśle współpracuje ze Światową Organizacją Handlu (WTO).

Według słów wiceministra nauki i szkolnictwa wyższego (wypowiedzianych w lutym 2013 r. podczas odbywającej się w Pałacu Kultury i Nauki w Warszawie gali wręczania wyróżnień wybitnym polskim wynalazcom, naukowcom i konstruktorom), dr hab. inż Grzegorz Wcisło „jest prawdopodobnie jedyną w Polsce osobą, która indywidualnie otrzymała tak wysokie wyróżnienie". „Wyższym – jak mówi sam naukowiec – to jest już tylko Nobel". Wcześniej w historii podobne wyróżnienie otrzymało kilka zespołów naukowych, w tym zespół prof. Zbigniewa Religi.

Za innowacyjną technologię i urządzenia do produkcji biopaliw typu biodiesel otrzymał medale na 4 najważniejszych na świecie wystawach wynalazków: w Brukseli, Paryżu, Pittsburgu i Tajpeju.

Srebrny medal wystawy BRUSSELS INNOVA 2010

Srebrny medal 110. edycji Concours Lépine, Paryż, 28 kwietnia – 8 maja 2011 r.

Złoty medal największych amerykańskich targów wynalazków INPEX 2011, Pittsburgh, 14–17 czerwca 2011 r.

Złoty medal Taipei International Invention Show & Technomart INST 2011, Tajpej, Republika Chińska, 27–29 września 2011 r.

Technologia produkcji biopaliw etanolowych II generacji – która była efektem prac badawczych w ramach własnego grantu N N313 273438 (projekt otrzymał Uniwersytet Rolniczy im. Hugona Kołłątaja w Krakowie, a dr inż. Grzegorz Wcisło był kierownikiem grantu) – została zaprezentowana na dwóch prestiżowych światowych wystawach wynalazków: Brussels Innova w 2013 r. i Concours Lépine w 2014 r. Została bardzo wysoko oceniona przez międzynarodowych jurorów i uzyskała srebrny medal w Belgii i złoty medal we Francji.

Brukselski Ratusz, 17 listopada 2013 r.: uroczystość odznaczenia dr. inż. Grzegorza Wcisły Krzyżem Oficerskim Orderu Wynalazczości Labor Improdus Omnia Vincit

Dr hab. inż. Grzegorz Wcisło odznaczony Europejskim Krzyżem Komandorskim (2019 r.)

Srebrny medal wystawy BRUSSELS INNOVA 2013, Bruksela, 15–17 listopada 2013 r.

Złoty medal 113. edycji Concours Lépine, Paryż, 30 kwietnia – 11 maja 2014 r.

Za wybitne międzynarodowe osiągnięcia w dziedzinie wynalazczości 16 listopada 2012 r. Komisja Odznaczeń Królestwa Belgii ds. Wynalazczości odznaczyła krakowskiego naukowca Złotym Krzyżem Kawalerskim Orderu Wynalazczości oraz nadała mu tytuł *Monsieur Chevalier,* a 17 listopada 2013 r. – Złotym Krzyżem Oficerskim Orderu Wynalazczości *Labor Improdus Omnia Vincit*.

W roku 2019 dr hab. inż. Grzegorz Wcisło otrzymał Europejski Krzyż Komandorski.

Redakcja

Krzyż Oficerski Orderu Wynalazczości

Krzyż Kawalerski Orderu Wynalazczości

List od chińskich przyjaciół

22 marca 2020r.

Jiangsu Academy of Agricultural Sciences

50 Zhongling Street, Nanjing
Jiangsu Province
People's Republic of China
ycy@jaas.ac.cn

March 23, 2020
Professor Włodzimierz Sady
Rector
University of Agriculture in Kraków

Dear Professor Włodzimierz Sady,

On behalf of Jiangsu Academy of Agricultural Sciences(JAAS) , I write to extend the hand of friendship and offer support to you and your colleagues in this difficult and uncertain time when we are all fighting against the impact of the COVID-19 virus.

We are very fortunate to establish a strong tie with University of Agriculture in Kraków, and I want to let you know that we stand by you and our thoughts are with you. I greatly value the relationships that JAAS has with University of Agriculture in Kraków and in particular with your lovely people. The partnership between our two institutions is of great importance to JAAS. At this time of difficulty, JAAS is keen to do all that we can to support you and your colleagues.

Stay safe. Stay strong. I believe there is a light at the end of the tunnel for all of us. Please do not hesitate to contact us if there is anything we can do to be of help.

Yours sincerely,

Yi Zhongyi
Professor, President
Jiangsu Academy of Agricultural Sciences

ADD:No.50 Zhongling Street,Nanjing,210014 Jiangsu,P.R.China TEX:86-25-84390000 FAX:86-25-84392233

22 marca prezydent Akademii Nauk Rolniczych Jiangsu w Nankinie (z którą UR współpracuje od 2018 r.) przesłał do **Rektora UR – prof. Włodzimierza Sady** list, którego treść prezentujemy poniżej.

Szanowny Panie Profesorze,
w imieniu Akademii Nauk Rolniczych Jiangsu (JAAS) piszę, aby wyciągnąć przyjacielską dłoń i zaoferować wsparcie Panu i Pańskim współpracownikom w tym trudnym i niepewnym czasie, kiedy wszyscy walczymy z działaniem wirusa covid-19.

Jesteśmy bardzo szczęśliwi, że udało nam się nawiązać silną więź z Uniwersytetem Rolniczym w Krakowie, i pragnę Panu powiedzieć, że stoimy przy Was i nasze myśli są z Wami. Bardzo cenię sobie relacje, jakie łączą JAAS z Uniwersytetem Rolniczym w Krakowie, a w szczególności z waszymi sympatycznymi ludźmi. Partnerstwo między naszymi dwiema instytucjami ma ogromne znaczenie dla JAAS. W tym trudnym czasie chcemy zrobić wszystko, co w naszej mocy, aby wesprzeć Pana i Pańskich współpracowników.

Bądźcie bezpieczni! Bądźcie silni! Wierzę, że na końcu tunelu jest światło dla nas wszystkich. Proszę się nie wahać skontaktować z nami, jeśli jest coś, co możemy zrobić, aby pomóc.

Z poważaniem –
prof. Yi Zhongyi, prezydent
Akademii Nauk Rolniczych Jiangsu

Gleboznawstwo po angielsku

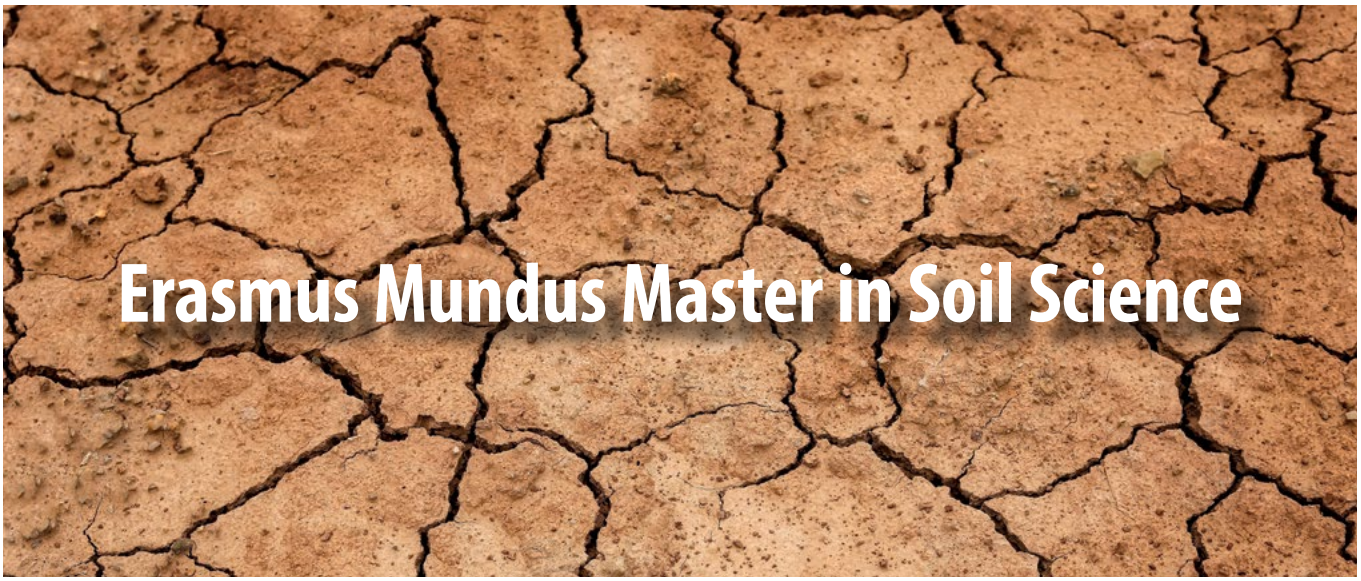

W październiku 2020 r. na naszym Uniwersytecie zostanie uruchomiony nowy kierunek dwuletnich międzynarodowych studiów magisterskich – gleboznawstwo w języku angielskim. Dzięki zaangażowaniu w międzynarodową współpracę zespołu pracowników Katedry Gleboznawstwa i Agrofizyki: **dr. hab. Tomasza Zaleskiego, prof. UR**, **dr. hab. Michała Gąsiorka**, **prof. UR**, i **dr hab. Agnieszki Józefowskiej, prof. UR**, w 2019 r. powołano międzynarodowe konsorcjum pięciu uniwersytetów; tworzą je: Uniwersytet Rolniczy im. Hugona Kołłątaja w Krakowie, Uniwersytet Ondokuz Mayıs (Samsun, Turcja), Jordan University of Science and Technology (Irbid, Jordania), Południowy Uniwersytet Federalny (Rostów nad Donem, Rosja) i Uniwersytet Rolniczy (Płowdiw, Bułgaria). Konsorcjum aplikowało do Komisji Europejskiej do programu Erasmus Mundus Joint Master Degrees i w 2019 r. uzyskało finansowanie na lata 2020–2025 na nowatorskie międzynarodowe studia magisterskie II stopnia z gleboznawstwa – Master Degree in Soil Science (emiSS). Budżet projektu to 3 032 000 EUR.

Konsekwencją podjętych działań jest otwarcie w tym roku na Wydziale Rolniczo-Ekonomicznym Uniwersytetu Rolniczego pierwszych w Polsce międzynarodowych studiów magisterskich z gleboznawstwa, w pełni finansowanych ze środków Komisji Europejskiej. Dzięki aktywności zespołu gleboznawców nasz Uniwersytet znalazł się wśród wąskiego grona 15 polskich uczelni, które do 2019 r. były beneficjentami wysokiego rangą programu Erasmus Mundus Joint Master Degrees.

Powyższe działania Katedry Gleboznawstwa i Agrofizyki rozpoczynają szeroką, wieloletnią międzynarodową współpracę dydaktyczną i wymianę kadry naukowo-dydaktycznej pomiędzy wcześniej wymienionymi pięcioma uniwersytetami.

Wszelkie informacje o projekcie znajdują się na stronach internetowych Komisji Europejskiej (https://eacea.ec.europa.eu/node/21965_en) i koordynatora projektu – Ondokuz Mayıs Üniversitesi (http://emissmaster.omu.edu.tr/general-information/general-information/1).

Tekst:
dr hab. inż. Tomasz Zaleski, prof. UR
Katedra Gleboznawstwa i Agrofizyki
Wydział Rolniczo-Ekonomiczny

With the support of the Erasmus+ Programme of the European Union

emiSS Master

Wirtualne Dni Otwarte Uniwersytetu Rolniczego

Kraków, cyberprzestrzeń, 24–28 czerwca 2020 r.

Zaplanowany pierwotnie na 13 marca Dzień Otwarty Uniwersytetu Rolniczego został odwołany w związku z ogłoszoną sytuacją epidemiczną w Polsce. Marzec i kwiecień minął nieprawdopodobnie szybko. W maju, kiedy był już mniej więcej znany termin matur, postanowiliśmy podjąć wyzwanie i zaprosiliśmy jednostki naszej Uczelni do organizacji tego wydarzenia w formie zdalnej. Początkowo działaliśmy nieśmiało, z dużą dozą niepewności i ostrożności, później jednak organizacja tego wydarzenia w formie zdalnej pochłonęła nas wszystkich do reszty. Zaangażowali się tradycyjnie zarówno pracownicy, jak i studenci. W ruch poszły aparaty, smartfony, a nawet... drony. Wszyscy debiutowaliśmy i w pewnym sensie przecieraliśmy szlak. Pytań było mnóstwo: co do formuły programu, gdzie i jak te prezentacje udostępniać, jak zorganizować zespół podczas zdalnych studiów i pracy. Około dwóch tygodni przed wydarzeniem, komponując prawie już ostateczny program, czuliśmy duże podekscytowanie przed godziną „zero". Ostatecznie wyszło to całkiem interesująco.

Wydarzenie zorganizowano za pośrednictwem Facebooka – utworzono dedykowane wydarzenie, w którym zamieszczono 97 wpisów. W nich znalazły się efekty ciężkiej pracy zespołów odpowiedzialnych za prezentacje, czyli m.in. wypowiedzi władz, „wycieczki", pogadanki, wykłady, pokazy, spoty promocyjne, mnóstwo ciekawych grafik promujących studia, przekazy na żywo. W ramach Dni Otwartych (trwały 5 dni) zorganizowaliśmy konkurs z 10 pytaniami nawiązującymi do prezentacji jednostek, tym samym motywowaliśmy do ich wysłuchania czy obejrzenia. Udało się tym samym nagrodzić ośmiu szczęśliwców. Bardzo lubimy wydarzenia, gdzie jest bezpośredni kontakt z ludźmi, ale z czystym sumieniem możemy powiedzieć, że tegoroczna zdalna forma została także przyjęta ciepło i wzbudziła fajne, pozytywne emocje. Przede wszystkim ta forma daje nieograniczone możliwości, jeśli chodzi o zasięg wydarzenia. Ponadto filmy i prezentacje, jakie zostały zamieszczone czy to na platformie Facebook, czy YouTube są do tej pory dostępne dla zainteresowanych. W tym miejscu chcemy raz jeszcze podziękować wszystkim zaangażowanym w przygotowanie prezentacji. Ilość włożonej pracy i serca jest imponująca. Jako ciekawostkę udostępniamy trochę statystyk.

Zaangażowane jednostki: Biblioteka Główna wraz z Archiwum, Biuro Wymiany Międzynarodowej, Centrum Transferu Technologii, Centrum Innowacji, Akademicki Inkubator Przedsiębiorczości, Domy Studenckie, Zespół Sygnalistów Myśliwskich „Hagard", Studencki Zespół Góralski „Skalni", Chór UR, Studium WF, Wydziały: Rolniczo-Ekonomiczny, Leśny, Hodowli i Biologii Zwierząt, Inżynierii Środowiska i Geodezji, Biotechnologii i Ogrodnictwa, Inżynierii Produkcji i Energetyki, Technologii Żywności, Uniwersyteckie Centrum Medycyny Weterynaryjnej, Uczelniana Rada Samorządu Studentów i w końcu my – Biuro Promocji i Informacji, odpowiedzialne za koncepcję wydarzenia, koordynację działań, opracowanie i przeprowadzenie konkursu oraz działania reklamowe.

Wydarzenie „Wirtualne Dni Otwarte" na **Facebooku** miało 47,6 tys. odbiorców. Były to osoby w wieku od 18 do 24 lat. 62% stanowiły kobiety, a 38% mężczyźni.

YouTube, oficjalny kanał UR: wyświetlenia materiałów wideo przygotowanych przez wydziały osiągnęły liczbę 3 535 (stan na 29 czerwca).

Doniesienia medialne: ogółem 149, co dało AVE[1] na poziomie 99 683 zł. Dotarcie – 253 834 osoby.

Tekst:
mgr inż. Joanna Roczniewska-Cieślik
Biuro Promocji i Informacji

[1] Ekwiwalent reklamowy (AVE) – wskaźnik wyrażający ilość pieniędzy, jaką należałoby wydać na publikację lub emisję danego przekazu, gdyby był on reklamą.

Kierunkowskazy Kariery

Cyberprzestrzeń, 26 czerwca 2020 r.

W dniach 22–26 czerwca Fundacja „Perspektywy” zorganizowała cykl wydarzeń *on-line* dedykowanych tegorocznym maturzystom oraz kandydatom na studia pn. Kierunkowskazy Kariery. Do wydarzenia zaproszono uczelnie z całej Polski, które dzięki swym reprezentantom miały okazję zaistnieć podczas debat o danym kierunku czy przybliżyć wybrany kierunek podczas pięciominutowej prezentacji. Program był podzielony tematycznie, każdy dzień był dedykowany innej dziedzinie. Konkurencja była ogromna, a czas „antenowy” mocno ograniczony. Szczęśliwie udało się zakwalifikować Uniwersytet Rolniczy do reprezentowania pięciu kierunków studiów. Organizator dawał uczelni możliwość wytypowania zarówno pracownika, jak i studentów. W debacie na temat kierunku dietetyka wzięła udział **pani dr hab. Kinga Topolska, prof. UR**; w dyskusji poświęconej odnawialnym źródłom energii wystąpił **pan mgr inż. Ernest Popardowski**, zaś w debacie na temat weterynarii naszą Uczelnię reprezentował **pan Jakub Chuchmacz**. Podczas pięciominutowych prezentacji kierunków **pani Julia Sojan** mówiła o bioinżynierii zwierząt, a **pan Cezary Kruszyna** prezentował technologię roślin leczniczych i prozdrowotnych.

Serdecznie dziękujemy Władzom Dziekańskim za pomoc w wytypowaniu osób do udziału w wydarzeniu, a Uczestnikom debat i prezentacji gratulujemy bardzo udanych wystąpień.

Biuro Promocji i Informacji UR
Tekst: mgr inż. Joanna Roczniewska-Cieślik

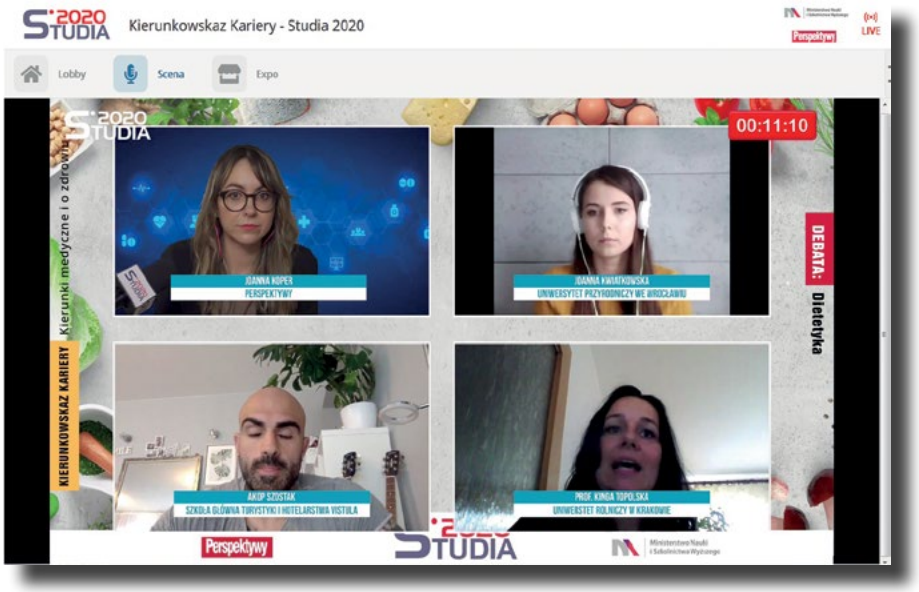

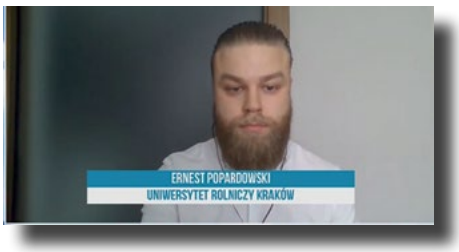

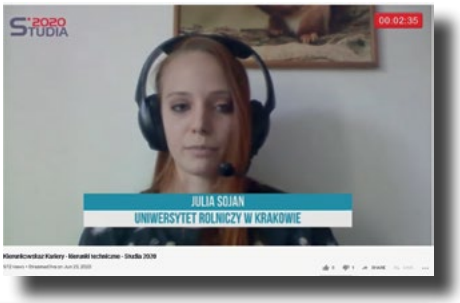

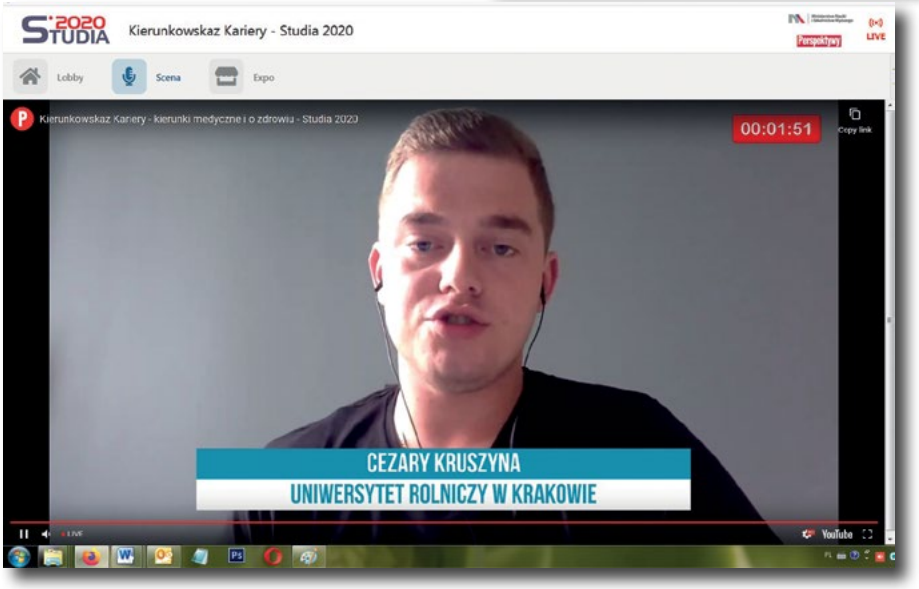

Leśnicy mistrzami Uniwersytetu Rolniczego w narciarstwie i snowboardzie

Białka Tatrzańska, 1 marca 2020 r.

1 marca 2020 r. na stoku Kaniówka w Białce Tatrzańskiej odbyły się IX Międzywydziałowe Mistrzostwa Uniwersytetu Rolniczego w Narciarstwie Alpejskim i Snowboardzie. Organizatorami zawodów byli: Studium WF i AZS UR.

Studenci, pracownicy i ich dzieci rywalizowali na trasie giganta o tytuł najlepszego zawodnika Uczelni w poszczególnych kategoriach. W klasyfikacji międzywydziałowej zwyciężył Wydział Leśny.

Cenne nagrody dla zawodników zostały ufundowane przez dziekanów poszczególnych wydziałów, a wręczali je na zakończenie zawodów: dziekan Wydziału Rolniczo-Ekonomicznego – **prof. dr hab. inż. Andrzej Lepiarczyk**, dziekan Wydziału Inżynierii Produkcji i Energetyki – **prof. dr hab. inż. Sławomir Kurpaska**, koordynator dyscypliny nauki leśne – **prof. dr hab. inż. Jarosław Socha** z Wydziału Leśnego oraz **prof. dr hab. Stanisław Mazur** z Wydziału Biotechnologii i Ogrodnictwa.

Do zobaczenia za rok!

KLASYFIKACJA MIĘDZYWYDZIAŁOWA

1. Wydział Leśny
2. Wydział Inżynierii Środowiska i Geodezji
3. Wydział Rolniczo-Ekonomiczny
4. Wydział Biotechnologii i Ogrodnictwa
5. Wydział Hodowli i Biologii Zwierząt
6. Uniwersyteckie Centrum Medycyny Weterynaryjnej
7. Wydział Inżynierii Produkcji i Energetyki

Uczestnicy IX Międzywydziałowych Mistrzostw Uniwersytetu Rolniczego w Narciarstwie Alpejskim i Snowboardzie

Prof. Stanisław A. Hodorowicz:
Ku uniwersytetowi przyszłości

Prof. Stanisław A. Hodorowicz

W ostatnim ćwierćwieczu w polskim szkolnictwie wyższym zaszły daleko idące zmiany. Przede wszystkim kilkakrotnie wzrosła liczba studiujących. W ramach procesu bolońskiego przyjęto charakterystyczne dla krajów zachodnich zasady i procedury nauczania. W przypadku niektórych dyscyplin nastąpił wyraźny wzrost poziomu prowadzonych badań. Przykładowo, dorobek naukowy polskich chemików, fizyków, matematyków czy astrofizyków znajduje powszechne uznanie w świecie. Mimo jednak tych pozytywnych dokonań dość powszechnie stawiany jest zarzut, że szkolnictwo wyższe przeżywa zastój w dydaktyce i nie może się ono poszczycić spektakularnymi wynikami naukowymi. Co więcej, polskie czołowe uczelnie w międzynarodowych rankingach plasują się na dalekich miejscach. Wprawdzie stosowane systemy ocen mogą budzić uwagi krytyczne, jednak trudno je ignorować, ponieważ ich wyniki decydują o hierarchii w świecie nauki. Odnosząc się do tego stanu rzeczy, trzeba krytycznie stwierdzić, że w uczelniach niewątpliwie nawarstwiły się zjawiska niszczące akademicki etos, tradycyjnie osadzony – między innymi – na prawdzie, wolności nauki, sprawiedliwości, rzetelności, godności i przekonaniu akademickiej wspólnoty o swojej w pewnym sensie misyjnej roli społecznej[1,2]. Punktując główne choroby obecnego życia uczelni, trzeba chyba zacząć od stwierdzenia, że są one poddawane wymuszanej transformacji: od szczególnych placówek, w których rozwijana jest wolna nauka i wolne nauczanie, do przedsiębiorstw komercyjnych oraz swoistych instytucji wydających dyplomy i zawodowe uprawnienia. Wiele do życzenia pozostawiają niezbędne w dzisiejszych czasach menadżerskie umiejętności kadry zarządzającej. Zdarza się, że wybór władz różnych szczebli zamiast uwzględniać interes i dobre imię danej placówki, przebiega pod kątem zaspokojenia partykularnych interesów poszczególnych jej grup. W rezultacie sprzyja to rozwarstwieniu wspólnoty akademickiej na rządzących i zarządzanych oraz zaburza pożądany związek między kwalifikacjami a zakresem kompetencji osób sprawujących kierownicze funkcje. Te niekorzystne objawy potęguje zbiurokratyzowanie wszelkiej działalności akademickiej. Nadmierna sprawozdawczość, permanentne kontrole, parametryzacje i różne oceny rodzą w środowiskach uczelnianych elementy niepewności i są odbierane jako swoista inwigilacja godząca w tradycyjną swobodę akademicką. Niewątpliwą bolączką jest brak profesjonalnych pracowników administracyjnych, potrafiących sprostać wszystkim tym obowiązkom, pisać granty czy załatwiać formalności prawne i organizacyjne na forach krajowych i międzynarodowych. W rezultacie czynnościami tymi obciążana jest wprost kadra naukowo-dydaktyczna, która tym samym jest odciągana od właściwej działalności profesjonalnej. Poważnemu osłabieniu uległ autorytet uczonego i nauczyciela akademickiego. Profesor wyższej uczelni często nie ma poczucia przynależności do intelektualnej elity społeczeństwa. Jest to rezultat ogólnej pauperyzacji zawodu oraz braku właściwej skali wartościującej osiągnięcia danej osoby i jej prestiż wynikający z dostojeństwa placówki, w której pracuje. Wyraźnie daje się też odczuć wpływ powszechnie występującej relatywizacji norm etycznych, takich jak prawda, honor, etos pracy czy poczucie wspólnoty. Prowadzi to do zaniku wypracowanych przez wieki dobrych obyczajów i praktyk akademickich[3,4]. Bywa, że dziś za stopniami i tytułami naukowymi, oprócz ludzi wybitnych, ambitnych i uprawiających rzetelną naukę, kryją się niestety także pozoranci, cechujący się brakiem ciekawości poznawczej, i plagiatorzy, dla których tego typu patologiczna działalność jest drogą do awansu. Wyrazem tego jest narastająca praktyka redagowania pseudonaukowych czasopism i organizowania konferencji we własnym kręgu. Bez wątpienia wiele do życzenia pozostawia dobór kadry.

felieton

Dość często odbywa się on na drodze fikcyjnych konkursów nakierowanych pod konkretne osoby. Widoczny jest trend pozyskiwania stopni naukowych nie wedle przekonania, że stanowi on przyczynek do fascynacji zgłębiania prawdy i odkrywania nowego, lecz z konieczności zadośćuczynienia administracyjnemu przymusowi i dążenia do robienia kariery akademickiej. Ma to niejednokrotnie wpływ na poziom prac doktorskich i habilitacyjnych, których tematyka i skala trudności są tak dobierane, aby mogły one być wykonane w narzuconych terminach. Niewątpliwie ciągle jest zbyt wolne awansowanie i dochodzenie do samodzielności młodych pracowników naukowo-dydaktycznych. Powodem jest konieczność pokonywania przez nich różnych, pozbawionych elementów twórczych, trudności warsztatowych i formalnych. Nakłada się na to fakt, że ich uposażenia zasadnicze są rażąco niskie i nie zależą od jakości wykonywanej pracy. Osłabia to u nich motywację działań, wzmaga potrzebę szukania dodatkowych źródeł dochodu poza macierzystą placówką, rodzi odczucie braku właściwych perspektyw rozwoju i często, zwłaszcza w przypadku jednostek zdolnych i ambitnych, skutkuje ostatecznie ich exodusem. Wiele do życzenia pozostawia jakość nauczania. Przyczyną spadku poziomu kształcenia jest przede wszystkim system finansowania działalności edukacyjnej uczelni, bezpośrednio związany z liczbą posiadanych studentów. Wyzwoliło to zjawisko nadmiernego rozrostu uczelni pod względem liczby studiujących, bez względu na posiadane zaplecze dydaktyczne i potencjał kadrowy. Nie bez znaczenia jest tu często niezdrowa konkurencja ze strony prywatnych szkół wyższych. Ich nadmierna liczba i w niektórych przypadkach wprost skandaliczny poziom kształcenia, niszczą rynek edukacyjny. Niektóre uczelnie nabyły cech szkół z kadrą nie tylko odstępującą od praktyk akademickich na rzecz nauczycielskich, ale także realizującą programy nauczania na poziomie poniżej przeciętnej. Nastąpił zanik wewnętrznej potrzeby przekazywania uczniom oryginalnej wiedzy i satysfakcji z tego tytułu. Doszło też do zaburzenia, a w niektórych przypadkach wprost zerwania relacji mistrz – uczeń. Relacji, w ramach której mistrz o niekwestionowanej osobowości, prawdziwy uczony i erudyta, kształtuje umysły i humanistyczne walory młodych ludzi.

To, co powyżej powiedziano, w większym lub mniejszym stopniu określa także sytuację na rodzimych uniwersytetach. Dlatego nie ulega wątpliwości, że aby mogły one sprostać współczesnym wymogom cywilizacyjnym w globalnym świecie i osadzonym na ich tle naszym aspiracjom narodowym, muszą dokonać zmian systemowych. Zmiany te z jednej strony wymagają uwzględnienia wyzwań przyszłości, ale z drugiej powinny sięgać do tradycyjnych wartości uniwersyteckich. Chyba najważniejszą z nich jest koncepcja uniwersytetu jako najistotniejszego ogniwa w łańcuchu placówek tworzących naukę. Warto w tym miejscu przypomnieć słowa Profesora Kazimierza Twardowskiego, który podczas nadania mu godności doktora *honoris causa* Uniwersytetu Poznańskiego w 1932 r. powiedział[5]:

Zadaniem Uniwersytetu jest zdobywanie prawd i prawdopodobieństw naukowych oraz krzewienie umiejętności ich dochodzenia. Rdzeniem i jądrem pracy uniwersyteckiej jest tedy twórczość naukowa, zarówno pod względem merytorycznym, jak i pod względem metodycznym. (…) Służąc temu celowi, uniwersytet istotnie promieniuje dostojeństwem, spływającym na niego z olbrzymiej doniosłości funkcji, którą pełni.

Drugą tradycyjną wartością uniwersytetu jest kształcenie ogólne na wysokim poziomie merytorycznym, wychowawczym i kulturotwórczym. Uniwersytet przeto nie może być bytem krojonym tylko na miarę szkoły. Odpowiada to modelowi zaproponowanemu jeszcze w dziewiętnastym stuleciu przez wybitnego filozofa Johna Stuarta Milla. Stwierdził on[6]:

(…) uniwersytety nie mają dostarczać wiedzy niezbędnej, by przystosować się do wymogów określonego sposobu zarobkowania. Ich celem jest (…) wychowywać (…) ludzi inteligentnych i wykształconych.

Podobną myśl czytamy w biuletynie prestiżowej organizacji American Academy of Arts and Sciences[7]:

Zdolność do adaptowania się i sukcesu w zmieniającym się szybko świecie opiera się nie tylko na wyuczeniu konkretnych zawodów dnia dzisiejszego, ale na ukształtowaniu profesjonalnej elastyczności i zawsze aktualnych cnót umysłu: ciekawości, spostrzegawczości, zdolności używania odziedziczonej wiedzy i umiejętności w nowy sposób, oraz zdolności do tworzenia nowych idei razem z innymi.

Konkludując, domeną działalności uniwersytetów jest eksploracja prawdy o naturze rzeczy i ściśle zespolone z nią kształcenie elit świadomych imponderabiliów w różnych obszarach życia społecznego, kulturowego i politycznego. Możliwość realizacji tych celów wymaga, by uniwersytet posiadał odpowiednią kadrę oraz zaplecze badawcze i infrastrukturalne, był zespolony z życiem narodu i państwa oraz wykazywał otwarcie na świat w szerokim tego słowa znaczeniu. Dwa ostatnie czynniki generują potrzebę autonomii i samorządności uniwersytetu, jego wolności ideologicznej i kierowania się zasadą *Plus ratio quam vis*. Na takim fundamencie osadzony uniwersytet musi być wspólnotą ludzi wybitnych, potrafiących łączyć śmiałość rozumu ze świadomością własnych granic, radość wiedzy z fascynacją dla nieznanego. Tylko tacy ludzie mogą osiągać znaczące wyniki w pracy naukowej, dydaktycznej i wychowawczej, zaś uniwersytet jako całość będzie w stanie wypełniać swoją misyjną rolę i być intelektualnym sumie-

niem społeczeństw. Dlatego rekrutację kadry do pracy na uniwersytecie musi cechować bardzo wnikliwy osąd, który oprócz kryteriów fachowych powinien uwzględniać także cechy osobowościowe kandydata. Jasno wyraził to profesor Stanisław Ossowski, pisząc:

Pracownik naukowy uniwersytetu to taki człowiek, do którego zawodowych obowiązków należy brak posłuszeństwa w myśleniu. Na tym polega jego służba społeczna, aby pełniąc swe zawodowe czynności nie był w myśleniu posłuszny. Pod tym względem nie wolno mu być posłusznym ani synodowi, ani komitetowi, ani ministrowi, ani cesarzowi, ani Panu Bogu. Jeżeli jest posłuszny, jeżeli poglądy swoje zmienia na rozkaz, albo jeżeli myśl jego nie jest w zgodzie z jego słowami, sprzeniewierza się swoim obowiązkom, tak jak się sprzeniewierza inżynier, który dla świętego spokoju, albo dla zysku, albo przez lenistwo, albo przez małoduszność pustakami zastępuje żelazobeton albo drewnem granit[8].

Oprócz tych walorów potrzebne jest, by zespolenie pracowników uniwersytetu charakteryzowało przekonanie, iż ten stanowi dobro wspólne. Nie wyklucza to koniecznego zachowania, a nawet wzmocnienia zróżnicowania hierarchicznego i związanych z nim prerogatyw decyzyjnych. Te bowiem nie mogą podlegać regułom nadmiernie rozbudowanej demokracji. Również członkowie różnych rad i ciał kolegialnych nie mogą traktować swojego w nich uczestnictwa jako snobistycznego wyróżnika. Toteż członkowie ciał dokonujących wyboru składu tych organów są obowiązani wnikliwie go ustalać. Bardzo ważny w uniwersytecie jest aspekt pokoleniowy oparty o tradycyjną relację mistrz – uczeń. Za każdym wybitnym człowiekiem stoi wybitny nauczyciel, prawdziwy mistrz, będący uczonym i wychowawcą, i jest jego uczeń, wzbogacający się wiedzą mistrza i wzrastający jego autorytetem. Ich relacje powinny być partnerskie, pozbawione aspektów feudalnych. Rolą mistrza jest również ukształtowanie wśród młodych współpracowników przekonania, że społeczeństwu winni są nie tylko wyniki badań. Aby to przekonanie mogło krzepnąć i rozrastać się, należy wzmóc wpływ środowiska akademickiego na życie publiczne. Obecnie prestiż nauki i naukowców jest zbyt niski, co grozi poważnymi konsekwencjami dla społeczeństwa, które w coraz większym stopniu zależy od nauki i technologii. Dlatego istotnej poprawy wymaga status materialny naukowców i nauczycieli akademickich. Niepokojący jest fakt, że obecnie średnia płaca asystenta jest na poziomie około 50% płacy w gospodarce. Jak już wcześniej wspomniano, kształcenie uniwersyteckie nie ma być nastawione na typowe szkolenie zawodowe. Wymaga to wyraźnego wyodrębnienia w systemie szkolnictwa wyższego ścieżek nauczania zawodowego, magisterskich studiów teoretycznych przygotowujących do pracy koncepcyjno-twórczej oraz studiów naukowych kończących się doktoratem. Natomiast w obrębie uniwersytetów trzeba odejść od specjalistycznego nauczania jednokierunkowego na rzecz kierunków wielodyscyplinarnych. Pozwoli to absolwentom zdobyć umiejętności w kilku dziedzinach i da im szerokie horyzonty poznawcze. Studiowanie jest w życiu młodych ludzi okresem, w którym nie tylko zdobywają oni wiedzę, ale także wyrabiają swoją dojrzałość i samodzielność, poglądy oraz umiejętności tworzenia nowych wartości, kształtują swoją osobowość. Rola nauczycieli akademickich i zarazem badaczy w tym całym procesie jest trudna do przecenienia. Toteż oprócz głębokiej wiedzy merytorycznej i pedagogicznej powinna ich cechować godna uniwersytetu erudycja oraz szczególna umiejętność zakorzeniania w sercach i umysłach studentów najwłaściwszej motywacji studiowania. Motywacji, której istotą jest miłość wyrażająca się wolą budowania nowego oraz mądrość polegająca na budowaniu siebie samego[9]. W obszarze nauki uniwersytety mają obowiązek podejmować i wyznaczać projekty badawcze oryginalne i zarazem kompleksowe o charakterze ogólnym, związanym np. z globalizacją, rozwojem technologicznym i jego skutkami, zmianami klimatycznymi, ładem światowym, migracją społeczeństw czy problemami energetycznymi. Rozdrobnienie i wąska tematyka nie dają szans na znaczącą pozycję w rankingach światowych. Z tego powodu uniwersytety powinny być wielotematyczne i otwarte na szeroką współpracę interdyscyplinarną na forum uczelni oraz pomiędzy uczelniami i placówkami badawczymi krajowymi i zagranicznymi. Ułatwi to możliwość swobodnego łączenia się badaczy w zespoły grupujące często specjalistów różnych dyscyplin. Racjonalne jest również tworzenie federacji uczelni i konsolidacja potencjału warsztatu badawczego poprzez powrót do laboratoriów środowiskowych. Ponieważ nic nie zastąpi bezpośrednich kontaktów naukowców z wysoko rozwiniętą nauką i jej przedstawicielami, należy dokonać nowych systemowych rozwiązań w zakresie wymiany kadr naukowych. Między innymi trzeba urealnić możliwości zatrudniania znaczących przedstawicieli nauki z zagranicy oraz spopularyzować zajęcia obcojęzyczne. Celowe jest także udrożnienie systemu swobodnego przepływu pracowników naukowych do przemysłu i szkolnictwa różnych stopni. Istotą działalności badawczej w uniwersytetach jest tworzenie nauki i wypracowywanie kryteriów określających, co ją stanowi. W tych działaniach badacze muszą mieć swobodę wyboru metod prowadzących do prawdy i także prawo do popełnienia błędu. Tylko wtedy będzie możliwe, by ambitny i zdolny badacz podejmował problematykę prawdziwie nowatorską i najwyższych lotów, która wprawdzie niesie ryzyko niepo-

wodzenia, ale zarazem daje możliwość dokonania istotnych odkryć, międzynarodowego uznania i zdobycia znaczących laurów. Dziś ludzie nauki, poddani presji walki o granty, wyścigowi o liczbę cytacji, rozpoznawalność popełnionych prac i przymus administracyjny, niestety niejednokrotnie zatracają główne idee swojej działalności w uniwersytetach. Awans naukowy staje się często celem samym w sobie, zamiast przychodzić samorzutnie na podstawie dorobku mającego cechy nowości naukowej. Częściowym rozwiązaniem tego stanu rzeczy jest ciągle mało popularna w niektórych uniwersytetach zbitka oryginalnych publikacji jako podstawa do ubiegania się o stopnie naukowe. Należy wreszcie powiedzieć, że negatywną rolę w harmonijnej działalności uniwersytetów odgrywa także nadmierna komercjalizacja nauki i jej utożsamianie z techniką. Dość często lansowany jest pogląd, że nie stać nas na uprawianie nauki dla nauki. Stwierdzenie to jest głębokim nieporozumieniem. W uniwersytetach należy dokonać wyraźnego rozdziału między nauką, techniką i technologią. Domeną bowiem działalności badawczej w uniwersytetach są nauki podstawowe, które stwarzają tylko tło dla rozwoju techniki i technologii. Nie jest właściwa sytuacja, *w której poszukiwanie prawdy zastąpione jest poszukiwaniem tego, co użyteczne*[10]. Nie należy od mistrzów oczekiwać *wskazania dróg do tych tajemnic natury, które mogłyby stać się obfitym źródłem dobrobytu*[10].

Realizacja przedstawionych postulatów powinna ożywczo wpłynąć na poziom i efekty pracy naukowej i edukacyjnej na uniwersytetach, o ile równolegle nastąpi wzrost finansowania ich działalności i udoskonalony zostanie system organizacji nauki. System ten w skrajnych przypadkach może być zdominowany przez państwo, rynek lub oligarchię akademicką. Wydaje się, że najwłaściwszym modelem określającym rozwój polskich uniwersytetów jest przyjęcie stanu pośredniego, stanowiącego rozsądną kombinację tych trzech przypadków. W 2018 r. została uchwalona przez Sejm RP nowa ustawa o szkolnictwie wyższym i nauce. Formułuje ona zadania uczelni, zasady ich oceny i finansowania, uprawnienia wynikające wprost z poziomu prowadzonych badań, a także warunki współpracy z różnymi jednostkami zewnętrznymi oraz pomiędzy uczelniami. Nie wnikając w detale tych ustaleń, nie ulega wątpliwości, że wprowadzane rozwiązania będą wymagać niejednokrotnie daleko idących zmian w poszczególnych jednostkach uniwersyteckich. Rozwiązania te, aczkolwiek były przedmiotem szerokiej konsultacji w środowisku akademickim, nie są w jego powszechnym odbiorze uważane za w pełni pozytywne. Powodem tego, oprócz określonych uwag, jest ogólne odczucie środowiska o braku stabilizacji. Wpłynęły na to chociażby częste w minionych latach zmiany legislacyjne, które niestety niejednokrotnie potęgowały wymienione zjawiska negatywne. Być może tym razem wynikające z ustawy możliwości oraz rozwaga i mądrość społeczności akademickiej sprawią, że uniwersytety przyobleką się w szatę nowej, pozytywnej jakości. W konkluzji niejako tego, co powiedziano, może się to stać jeżeli: nastąpi wzrost nakładów na naukę, dokonany zostanie racjonalny podział środków pomiędzy dyscyplinami, docenione zostaną wartości epistemologiczne badań podstawowych, dojdzie do ograniczenia biurokracji i nadzoru, zarządzanie uczelniami oddane zostanie w ręce fachowców, podbudowie ulegnie prestiż i status pracownika uniwersytetu, nastąpi eliminacja działalności pseudonaukowej i pseudoakademickiej, promowana będzie przedsiębiorczość i mobilność kadry, dojdzie do urealnienia konkursów i wnikliwych recenzji, rozwinie się naukowa i akademicka współpraca na poziomie lokalnym, krajowym i międzynarodowym, wypracowany zostanie optymalny system organizacji nauki.

LITERATURA

[1] *Akademicki Kodeks Wartości*, Uniwersytet Jagielloński, Kraków, czerwiec 2003, s. 3–16.

[2] P. Sztompka, *Uniwersytet współczesny – zderzenie dwóch kultur*, Kongres Kultury Akademickiej 20-22 marca 2014 r., Mat. Wyd. Uniwersytet Jagielloński w Krakowie, s. 1–2.

[3] *Dobre obyczaje w nauce*, Komitet Etyki w Nauce przy Prezydium Polskiej Akademii Nauk, Warszawa 1994, s. 7–15.

[4] *Kodeks Dobre Praktyki w Szkołach Wyższych*, Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich oraz Fundacja Rektorów Polskich, Kraków, czerwiec 2007, s. 6–9.

[5] K. Twardowski, *O dostojeństwie Uniwersytetu*, Poznań 1933, r. 3 (tekst bez paginacji, numerowane są rozdziały).

[6] B. Wittrock, *Nowoczesny uniwersytet w perspektywie historycznej – rozważania o trzech transformacjach*, Kongres Kultury Akademickiej 20-22 marca 2014 roku, Mat. Wyd. Uniwersytet Jagielloński w Krakowie, s. 16.

[7] *The Heart of the Matter,* w: „Bulletin of the American Academy of Arts and Sciences", vol. LXVI, No. 4, s. 11.

[8] J. Karpiński, *Nie być w myśleniu posłusznym*, Londyn 1989, s. 5.

[9] Saint Bernard, *Sermon Trente-Sixieme sur la Cantique des Cantiques,* Oeuvres Mystiques de Saint Bernard, Editions du Seuill, 1953, s. 429–430.

[10] Alokucja Jego Świętobliwości Jana Pawła II do Papieskiej Akademii Nauk 12 listopada 1983, maszynopis, s. 5.

Nowości wydawnicze:
W strumieniu czasu

Rektor Uniwersytetu Rolniczego im. Hugona Kołłątaja w Krakowie prof. dr hab. inż. Włodzimierz Sady, dr h.c., w rozmowie z red. Szymonem Sikorskim

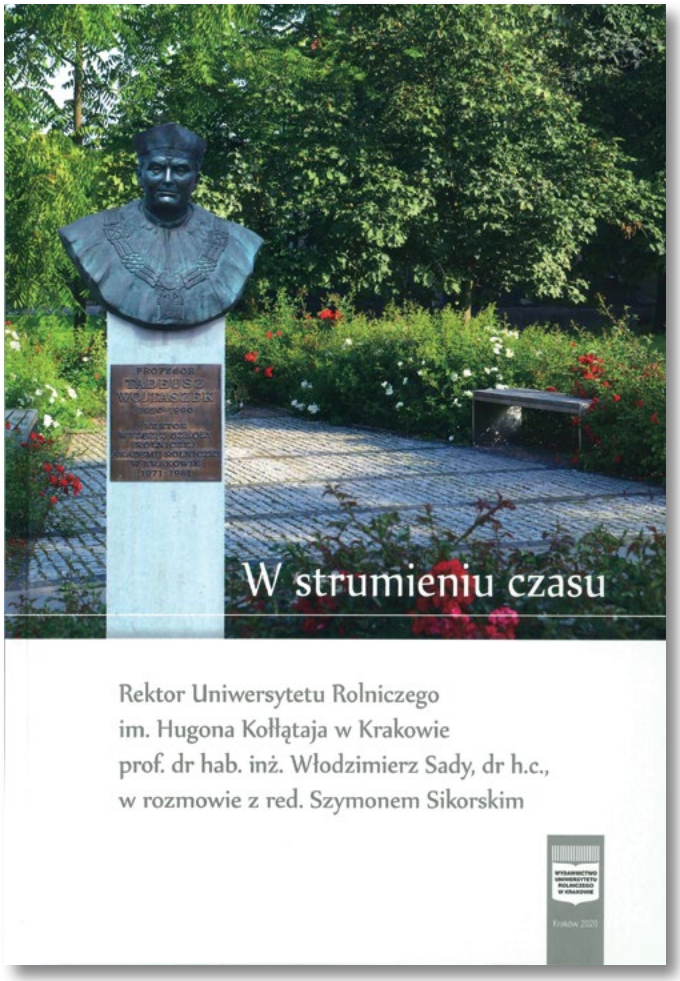

Per aspera ad astra. Ta łacińska maksyma – „przez trudy do gwiazd" – dobrze oddaje życie i dzieło bohatera niniejszej opowieści. Wywiad-rzeka, jaki przeprowadził z JM Rektorem Uniwersytetu Rolniczego im. Hugona Kołłątaja w Krakowie red. Szymon Sikorski, jest dziełem szczególnym, bowiem poprzez ukazanie indywidualnych losów jego bohatera dotyka wielu ważnych spraw obejmujących pół wieku. Całość opiera się na trzech grupach pytań skupionych w częściach: *Rektor*, *Naukowiec*, *Człowiek*, których łącznikiem jest pojęcie czasu postrzeganego i odbieranego bardzo indywidualnie. Ujęcie takie wprowadza pewien ład, pozwalając zarówno prowadzącemu wywiad, jak i jego rozmówcy na czynienie dygresji i odwoływanie się do wcześniej poruszonych zagadnień. Przechodząc na płaszczyznę ogólniejszą, można przyjąć, że w tej opowieści o życiu profesora Włodzimierza Sady odbijają się także losy jego generacji złożonej z osób urodzonych zaraz po II wojnie światowej i wzrastających w niezmiernie trudnych warunkach powojennej polskiej rzeczywistości, na którą nakładały się także dotkliwe przemiany społeczne i polityczne. W tych to warunkach młode pokolenie, którego reprezentantem był nasz bohater, szukało swojej szansy na lepsze, godne życie.

Czytelnik otrzymuje do ręki dzieło niebanalne, będące bardzo osobistym zapisem około 50-letniej historii Uczelni widzianej przez pryzmat aktywnego i twórczego życia bohatera tej opowieści, z którym [...] mogłoby się utożsamiać wiele osób z jego pokolenia. Wspomnieć należy także o dr. Szymonie Sikorskim, autorze pytań do tego wywiadu-rzeki, dzięki którym udało się poruszyć tak wiele ciekawych i ważnych spraw.

Pozycja ta jest lekturą godną polecenia wszystkim osobom utożsamiającym się z naszą Uczelnią, którym leży na sercu jej dobro.

Z „Wprowadzenia"
autorstwa prof. dr. hab. inż. Józefa Bieńka
redaktora naczelnego
Wydawnictwa Uniwersytetu Rolniczego

UNIWERSYTET ROLNICZY
im. Hugona Kołłątaja w Krakowie

UROCZYSTA INAUGURACJA 68. ROKU AKADEMICKIEGO 2020/2021

odbędzie się

6 października 2020 roku o godz. 11.00

Transmisja online na stronie:
https://urk.edu.pl/inauguracja

Uroczystość inauguracji poprzedzona zostanie mszą świętą
odprawioną o godz. 9.00 w kościele pw. Pana Jezusa Dobrego Pasterza
przy ul. Dobrego Pasterza 4

W następnym numerze:
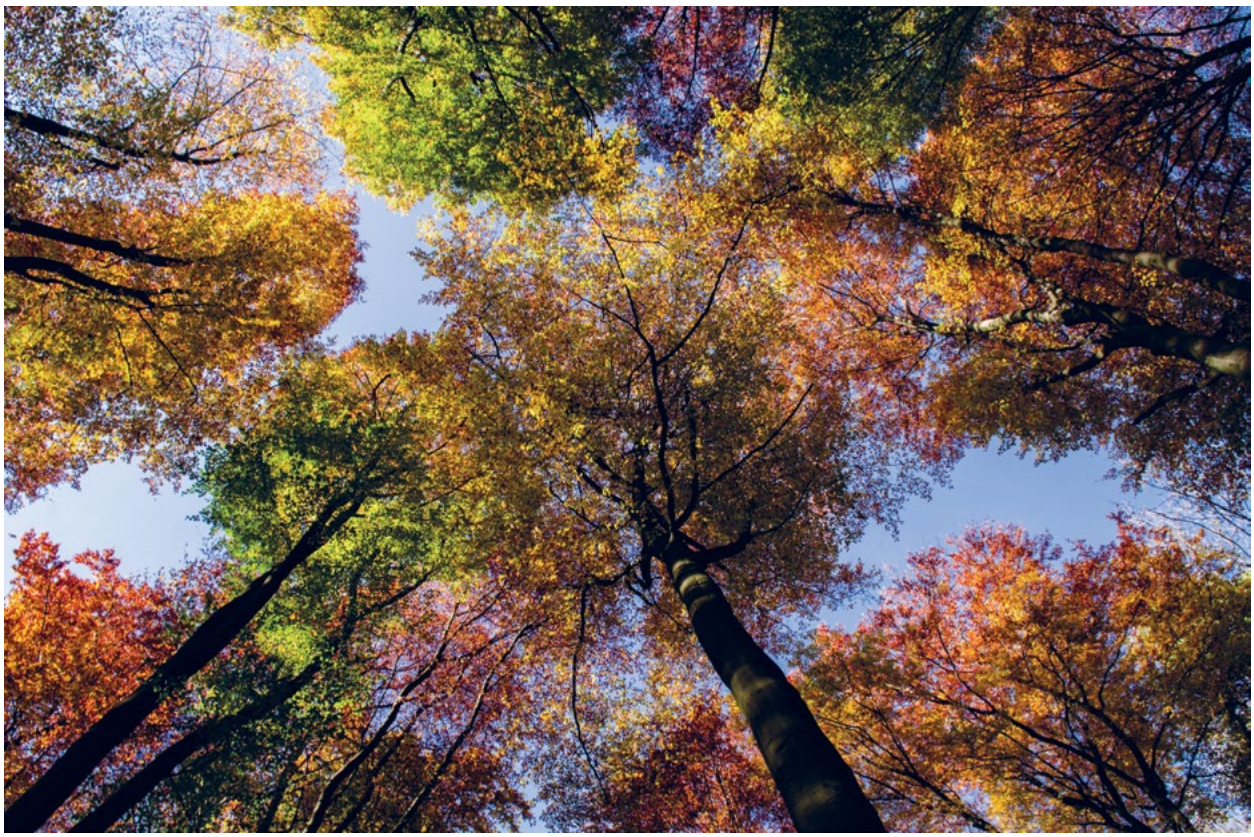
- Inauguracja 68. roku akademickiego na Uniwersytecie Rolniczym